

2.4.3.2. **Győr idegenforgalma**

Írta – Szerkesztette: Ongjerth Richárd, s.n. – BFVT, Pannonremark kft., Kundi Viktória, Kiss Zoltán

Győr Megyei Jogú Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata – 2003-2005

Az idegenforgalom fejlesztése lényeges szerepet kapott a város fejlődésének legutóbbi szakaszában; a város nagyberuházásai – a fürdőfejlesztés, de közvetve még a városi egyetemi csarnok is – az idegenforgalom fejlesztését célozzák. A fürdőközpont környékének fürdővárossá fejlesztése továbbra is egy jelentős program ez is indokolja, hogy az idegenforgalom önálló kötetként legyen bemutatva.

A kötet alapja a BFVT tanulmányán kívül a termálfürdő háttérterületének fejlesztését megalapozó tanulmány [1].

Győr – a találkozások városa a mintegy 130.000 fős lakosságával hazánk egyik legnépesebb városa. A Duna-Rába-Rábca találkozásánál fekvő település napjainkban és történelme során azonban nemcsak népességével, hanem gazdasági, kereskedelmi, illetve idegenforgalmi sajátosságai révén is kiemelhető.

A folyók városának történelme címszavakban

Arrabona néven Győr városa a Római Birodalom idején a limes egyik pontja volt.

Rövid hun fennhatóság után különböző germán törzsek telepedtek le a városban.

Egyes források szerint Győr neve az avar uralom időszakából, az "avar gyűrűk" szóból ered.

Szent István Győrben püspökséget alapított, valamint székesegyházat építtetett. A város megyei székhely lett.

A győri vár volt az egyik azon négy vár közül, melynek kapujára 998-ban, Koppány felnégyelt holttestének egy részét „feltűzték”.

A XI-XII. században jelentős kereskedőhely volt.

A város folyamatosan fejlődött, melynek további jelentős lendületet adott, hogy V. István 1271-ben a város lakóit kivette a földesúr fennhatósága alól, kiváltságokat adott nekik.

A XV. századig a város gyorsan fejlődött, majd újra megfosztották önállóságától és ismét mezővárosi rangot kapott.

1743-ban szabad királyi város rangot vívott ki a város magának.

A török korban a település kulcsfontosságú szerepet játszott.

Az 1500-as években, a várban többször tűz pusztított, majd csak a török uralom után kezdődtek meg a vár megerősítésének munkálatai, melyek a XVII. században is tovább folytatódtak.

A Bécs-Győr közötti vasúti forgalom fejlődésének eredményeként az 1870-es évektől hanyatlani kezdett a Győrön keresztül futó szekereken és kis hajókon folytatott gabonakereskedelem, melynek következtében a település fejlődése új irányt vett. Fejlődött az ipari tevékenység, melynek jelentős állomása 1896, a Magyar Vagon- és Gépgyár megalakulásának éve.

A trianoni békeszerződést követően Győr határváros lett.

A két világháború között a főváros után az ország második legjelentősebb ipari centruma.

A második világháborús bombatámadások jelentős károkat okoztak azonban a fejlődő iparnak, súlyos károk érték több ipari üzemet (pl.: a vagongyárat, a szeszgyárat, a gázgyárat, a Cardo Bútorgyárat), és jelentősen károsodott a település közlekedési hálózata is (pl.: a vasútállomás, a sínek, a repülőtér is megrongálódott).

1950-ben került sor Győr-Moson és Sopron megyék egyesítésére, a megyeközpont pedig Győr lett.

Az 1956-os forradalom második fővárosa volt, így a forradalmat és szabadságharcot követő megtorlások jelentősen érintették a helyi lakosságot.

Győr megközelíthetősége, gazdasági sajátosságai

A település fekvése, megközelíthetősége

A település fekvésének, megközelíthetőségének, közlekedési infrastruktúrájának vizsgálata alapvető információkkal szolgál a város fejlesztési elképzeléseinek megalapozásában.

A település központi fekvése történelmében mindig stratégiai szerepet biztosított. Napjainkban Győr Nyugat-Európa felé „kaput”, kapcsolatot jelent hazánk számára, ami mind közlekedési, mind gazdasági szempontból jelentős versenyelőnyt jelent. A település határ menti fekvéséből adódóan azonban Ausztria, Szlovénia és Szlovákia felé is szoros kapcsolatot jelent hazánk számára.

Győr esetében a határ menti fekvés jó megközelíthetőséggel is párosul, hiszen a település mind külföldről, mind belföldről közúton, vasúton, vízi- és légi úton is elérhető.

A közlekedési infrastruktúra:

Közúti közlekedés szempontjából igen kedvező a település ellátottsága. A város Budapesttel (M1), Béccsel, illetve Pozsonnyal autópályákon keresztül kapcsolódik, de több más főút is keresztezi a várost. Ilyen a határ felől a 14-es, Komárom felől a 10-es, Székesfehérvárról a 81-es, Veszprémből a 82-es, Pápáról a 83-as, Szombathelyről pedig a 85-ös út. A közúti közlekedésen belül kiemelt figyelmet kell fordítani az autóbusszon történő közösségi közlekedésre is, hiszen autóbusszal nemcsak szinte az összes belföldi település érhető el, hanem a nemzetközi járatok révén Európa számos nagyvárosa is.

A közúti közlekedéshez szorosan kapcsolódnak a kiépített **határátkelőhelyek** is. Győr közelében Gönyű időszakosan nyitva tartó határállomása, illetve az egész évben nyitva tartó hegyeshalmi határátkelő bonyolítja le a közúti határforgalmat.

Az ország határforgalmának közel fele a Nyugat-Dunántúli régiót érint. 2002-ben 10.490.194 külföldi érkezett a megye határállomásain keresztül, és 5.041.575 magyar lépte át a határt ezen a szakaszon. Mindkét adat az előző év adataihoz képest növekedést mutat, a külföldiek forgalma 15,3 %-kal, a belföldiek forgalma pedig 118,1 %-kal.

A régió határátkelői közül a legnagyobb forgalmat a Hegyeshalom-Nickelsdorf/Milóshalma/ határátkelő bonyolítja le. A legjelentősebb küldő országok: Ausztria, Németország, Olaszország, Hollandia, Franciaország.

Győr jelentős **vasúti csomópont** is, a környező településeken kívül vasúton eljuthatunk többek között Budapestre, Sopronba, Celldömölkre, Veszprémbe is, de itt halad keresztül a Budapest-Bécs kétvágányos villamosított vasútvonal is.

A folyók városában természetesen a **vízi közlekedés** is kiemelhető, nemcsak a hazai, hanem a Nyugat- és Kelet-Európa közötti tranzitútvonalakon folytatott kereskedelem révén is. A Győr-Gönyű kikötőjében több 100.000 tonna áru vízi szállítása történik meg. Az áruszállításon kívül megemlítendő a dunai evezős, motorcsónakos vízi forgalom is.

Győrtől 15 km-re található Pér települése, mely repülőtere Győr számára légi kapcsolatot is biztosít. **Győr-Pér Repülőtere** a nemzetközi forgalom számára is nyitott, „nyilvános, kereskedelmi” minősítéssel rendelkező reptér határterülettel és határőrségi illetékességgel. A reptér a hét minden napján VFR és IFR forgalom számára 8-tól 18 óráig kétnyelvű AFIS szolgálattal tart nyitva. A repülőtér létesítményei között a szükséges központi épület, hangár, irányítótorony, 1300 méter hosszú leszállópálya mellett étterem, motel is található. Kínált szolgáltatásai között étterem, motel, repülőtéri minibusz, taxi, autókölcsönzés, sétatrepülés, illetve egy igen speciális szolgáltatás, a pilótaoktatás szerepel.

Az idegenforgalom szempontjából kiemelhetőek továbbá a **kerékpárutak**, melyek szintén közlekedési kapcsolatot jelentenek mind belföldön, mind a szomszédos országokkal.

3.2.2 Gazdasági sajátosságok röviden

Győr-Moson-Sopron megye a főváros után Magyarország gazdaságilag legfejlettebb megyéje.

A megye gazdaságának főbb jellemzői:

- az országos átlagot is felülmúló ipar,
- legfontosabb iparágak a gépgyártás, az élelmiszeripar és a textilipar,
- erősen exportorientáltság,
- magas a külföldi cégek, illetve a külföldi tőkebefektetések aránya,
- a munkanélküliségi ráta országos viszonylatban a legalacsonyabbak közé tartozik,
- a munkavállalók több mint háromtizede a gépiparban, egynegyede a ruházati iparban, 14 %-a pedig az élelmiszeriparban dolgozik,
- a gazdaságban a szolgáltató, kereskedelmi egységek száma (közel 8.000 kiskereskedelmi üzlet), illetve a szolgáltatás színvonala magas.

Győr gazdasági életének főbb jellemzői:

- már a nyolcvanas évektől jellemzőek a vegyes vállalati szerveződések (pl.: Leier),
- országos szinthez viszonyítva hamar megjelentek a nagy multinacionális vállalatok (pl.: AUDI, WAV, SKINY),
- diverzifikált iparszerkezet,
- a domináns járműipar mellett jelentős az élelmiszer- és a textilipar, valamint az építőipar,
- szolgáltatások jelentős mértékben fejlődtek,
- kiemelkedő a kereskedelem, a pénzügyi élet fejlődése,
- kiskereskedelmi üzletek száma 2 615 db,
- vendéglátóhelyek száma 737db,
- munkanélküliségi rátája az országos átlag alatti, 4-4,6 %,
- a termelő célú fejlesztések számára Győr és környéke a legalkalmasabb letelepedési hely Kelet-Közép-Európában.

3.3 Győr idegenforgalmi értékei

Győr idegenforgalmának alapvető jellemzője a szerteágazóság és a gazdagság. A települést felkereső turista időutazást tehet a számos műemlék, történelmi emlék között; számos új ismeret szerzése mellett élvezheti a természeti környezet nyugalalmát; részt vehet érdekes kulturális programokon, fesztiválokon; valamint az aktív időtöltés keresésében számos sportolási lehetőséget talál.

3.3.1 Természeti értékek

Győr a Kisalföld tájegységének része. A Szigetköz, a Mosoni-síkság, a Sokoró, a Hanság, a Tóköz természeti tájai és értékei, valamint a Duna-Rába-Rábca találkozásánál elhelyezkedő település környezete számos lehetőséget biztosít a természet kedvelőinek kirándulásra, sétára, túrázásra, vízi sportok űzésére.

Győr esetében azonban kiemelkedő, hogy városi jellegének ellenére a településen, illetve közvetlen környezetében is számos lehetőség nyílik a természet megismerésére. Legyen akár szó egy tanösvényről, egy állatkertről, egy közparkról, vagy akár ma már kedvelt horgászlehetőségekről.

Természeti értékek:

- **Xantus János Állatker:** 3 hektáros ligetes területen megtalálhatóak mind hazai, mind egzotikus állatfajok. Akváriumháza is figyelemreméltó.
- **Holt-Rába tanösvény:** A Holt-Rába egyik ága mellett futó, Gyimót határából induló 6 km hosszú tanösvény a holtág növény- és állatvilágát mutatja be. Tavasszal íbiszek, cankó, virágzó orchideák, ritka szép íriszek, nyáron fészkelő madarak, ősszel vonuló madarak, fekete gólyák, rétisasok otthona. A természeti környezet megismerésében információs táblák segítenek az ide látogatóknak.
- **Püspökerdő:** Győr egyik legnagyobb, összefüggő zöldterülete, közparkja, melyet a Mosoni-Duna újonnan ásott medre választ ketté. A Püspökerdő, ahogy a neve is mutatja a püspökök egykori erdeje volt, melynek jellegzetes állat- és növényvilága máig megőrződött.

Horgászati lehetőségek:

- Győr-Gorkijtelepi Cigány-tó: 17,3 ha, fogható halak: ponty, csuka, amur,
- Győri ipari csatorna: 12,9 ha, fogható halak: ponty, csuka, süllő, amur, balin, harcsa,
- Holt-Marcal – felsővíz: 46 ha, fogható halak: ponty, süllő,
- Mosoni-Duna győri holtága: 21 ha, fogható halak: ponty, csuka, süllő, amur, balin, harcsa, márna,
- Pándzsa-patak, Holt-Marcal – alsóvíz: 10 ha, ponty, süllő,
- Rába (vasúti hídtól a Petőfi hídig): 11,5 ha, fogható halak: ponty, csuka, süllő, amur, balin, harcsa, márna, angolna, kőszüllő.

3.3.2 Műemlékek városa

Győr idegenforgalmi kínálata hazánk egyik leggazdagabb műemléki értékeivel büszkélkedhet, megtalálhatóak itt a történelmi korokat idéző templomok, paloták, jellegzetes sarokerkélyek, szobrok, emlékművek, melyek nemcsak értékes látnivalók, hanem „útjelzők” is a város történelmének megismerésében.

A műemlékvédelem egyik legnagyobb elismerése a műemlékvédelem Európa-díja, mely a barokk belváros rekonstrukciós munkálatainak eredményét tükrözi.

3.3.2.1 Építészeti értékek vonzerőleltára**Városháza**

A város egyik legjellegzetesebb, és legismertebb épülete a Hübner Jenő tervei alapján épült 1896-1898 között eklektikus stílusban. Jellegzetességét a magasra törő középső tornya adja.

A történelmi belváros mellett új, korszerű városközpontot alakítottak ki. Az átépítés várfalak, bástyák lebontását is szükségessé tette. Ennek ellensúlyozására tervezte Hübner Jenő a városháza épületét, amit a késő historizmus gazdag formajegyeinek felhasználásával ért el.

Nemcsak az épület külső, hanem belső felépítése is gondos tervezést mutat. A belső teret egy tágas előtér „uralja”, ahonnan egy lépcsősor vezet az első emeletre, ahol az épület díszterme is található. A díszterem nemcsak a közgyűlés helyszíne, hanem egyben hangversenyterem is. A díszterembe került elhelyezésre a budapesti zeneakadémia orgonája is.

Karmelita templom (Kármelhegyi Boldogasszony)

A város egyik legszebb barokk épülete. 1713-1725 között épült a templom nagyobb része, az elliptikus alap falaira boruló kupola azonban 1908-ban. A Witwer Márton tervei alapján épült templom jellemzője a különös alaprajz, a finoman kidolgozott homlokzat, illetve a szokatlanul elhelyezett torony.

A templom sajátosságait az „olasz könnyedség” és az „osztrák gazdagság” együttes alkalmazása adja meg, ami Witwer Márton külföldi munkásságának, külföldön szerzett tapasztalatainak mintapéldája.

A templom gazdagon díszített szoborfülkékkel, szobrokkal, lizénákkal, díszítő párkányokkal, képekkel.

A templom egyik sajátos helye a „sötét kápolna”, ahol Fekete Mária szobra található díszes vasrács mögött.

A 18. századból származik a templom szószéke, a sekrestye berendezései, orgonája, illetve padjai is.

Bencés rendház

Az 1651 és 1667 között épült rendház barokk stílusú. Igen értékes díszei az épületnek a stukkók, faldíszek, melyek közül kiemelhető Giaconto Brandi falképe, illetve a jezsuiták által 1654-ben alapított patika stukkódíszítése.

Püspöki székesegyház

A püspöki székesegyház a 12. században épült román stílusban. Mivel többször átépítették, ebből az időből, az altemplomos, emelt szentélyű székesegyházból az északi mellékhajó félköríves apszisa maradt csak fenn eredeti formájában.

A templomot 1270 után gótikus stílusban építették át. Ebből az időből származnak a templom káderkövekkel szegett támpillérei, a padlástér csúcsíves árkádsora, és befalazott ablakkeretei.

Az 1400-as év körül építhették a Szent László egyhajós, gazdag hálóboltozatos kápolna. A kápolna építtetője Héderváry János püspök volt. Itt őrzik a magyar ötvösművészet legértékesebb darabját Szent László király hermáját, valamint a vértanúhalált halt Apor Vilmos püspök szarkofágját. A templomot az 1480-as években kibővítették.

A templom következő átépítése a barokk időszakra tehető, 1634-1645 között Giovanni Battista Rava tervei alapján. 1681-ben épült a homlokzati torony, az 1740-es években újabb átépítésre került sor. A főhomlokzat a 19. században statikailag megrendült, így 1823-ban egy új homlokzatot építettek már klasszicista stílusban.

A templom bronzkapuja Sima Bandi győri kovácsművész alkotása.

A templom belseje barokk stílust mutat, melynek kiemelkedő alkotásai: Maulbertsch freskók, Hefele által tervezett főoltár, érdekes domborművek, Könnyező Mária kegyoltár, mennyezeti freskók, Paul Troger bécsi festő oltár képe. Hasonlóan a fent említett emlékekhez a templom szószéke, stallumok, szobrok, a sekrestyeszékény is barokk munkák.

Apátúr-ház

Az Apátúr-házat Sajghó Benedek, pannonhalmi főapát építtette 1741-ben. A rend azonban csak rövid ideig élhetett a házban, ugyanis a 18. század végén II. József feloszlatta a rendet. Ezek után több intézménynek is otthont adott, napjainkban múzeumként működik.

A ház különös része a kettős ablakú zárt erkély. Két oldalán két falfülke található, egyrészt István király, másrészt Szent Benedek barokk szobrával.

A ház legszebb terme az egykori ebédlőterem, boltozatán finom ornamentikájú stukkókeretben freskókkal.

Magyar ispita

Az egykori ispita (menhely) középkori eredetű, azonban többszöri átépítés eredményeként érte el mai formáját. 1666-ban késő reneszánsz stílusban, 1720-ban pedig barokk stílusban alakították át. A mai formája valószínűsíthetően Martin Wittwer tervei alapján alakult ki. Több épület összevonásával alakították ki az árkádsoros, két belső udvaros épületet. Az ispita ma múzeum.

Széchenyi tér

Az egykori piactér évszázadok óta központi szerepet játszik a város életében, teret adott vásároknak, vígasságoknak, parádéknak, ma is számos rendezvény helyszíne.

Püspökvár

A Püspökvár a város legrégebbi épülete, a 13., 14., 15. századból ered, a 16-17. században pedig erődrendszere (kastélybástya, Sforza-bástya, Fehérvári kapu) épült. A vár fontosabb részei:

- barokk csonka torony (a bejáratnál található, kora reneszánsz sgraffitóval ékesített),
- lakótorony (négyzet alaprajzú, Orbán püspök építtetett),
- házikápolna (Nagylucsei Orbán püspök 1487 körül építtette),

- egykori püspöki ebédlő (késő barokk stílusú hatalmas késő gót ablakosorral),
- kert (magánterület; építészeti emlékei külön engedéllyel tekinthetők meg).

A török támadások idején a védelem fontos állomása volt a győri vár. A Habsburg-ház a győri vár megerősítését szorgalmazta (ezzel mintegy védelmet adva Bécs várának is). Az átépítéseket a kor legnevesebb olasz hadmérnökei végezték, végeztették el, melynek eredményeként megépültek a tűzfegyverek elleni védekezésül a füles bástyák. Az építkezések még nem fejeződtek be, amikor a török 1594-ben megtámadta a várat, és Győr négy évre a törökök kezére került. 1598-ban Pálffy Miklós és Schwarzenberg Adolf foglalta vissza a várat.

A 19. században a bástyák és a falak nagy részét lebontották, az egyik megmaradt bástya a Sforza-bástya, amelynek udvarán és 16. századi késő gótikus, illetve 17. századi reneszánsz kazamatáiban a győri Xantus János Múzeum kőtárát helyezték el.

A várfalak maradványaival az Alkotmány u. és a Kovács Pál u. északi házsochainak udvaraiban, valamint a Baross G. u. 32. sz. ház udvarában is találkozhatnak a látogatók, érdeklődők.

Fekete Sas vendégfogadó

Az egykori Fekete Sas fogadó barokk épületét a XVIII. században emelték, eklektikus homlokzata a XIX. század második felében készült. Homlokzati fülkéjének Immaculata-szobra Kelemen András XIX. századi műve.

Kamilliánus templom (Szent Kamillus)

A kamilliánus betegápoló rend 1770-1774 között építtette copfstílusú templomát, tornya azonban csak 1835-1839 között épült. Fő- és mellékoltára, szószéke, keresztelőkútja is a XVIII. század második felében készült.

Karmelita kolostor

Witwer Márton tervei szerint 1714-1721 között épült a barokk kolostor. 1900 körül részben átalakítások történtek, de könyvtárában és két sekrestyéjében megőrződött a XVIII. századi berendezés. Ma szálloda.

Napóleon-ház

A 17. századi eredetű házat 1767-ben alakították át barokk stílusúvá. A Napóleon-háznak, mint neve is mutatja, legfőbb nevezetessége, hogy 1809. augusztus 31-én a város vendége volt Napóleon.

Orsolyita templom (Szent Anna)

Az orsolyita rend 1762-ben építette barokk templomát, amelynek kiemelkedő értékei a boltozatokon látható barokk freskók, Dorffmeister István művei. A templom berendezése szintén 18. századi munka.

Római katolikus templom (Jézus Szíve)

Az egytornyos római katolikus templom és plébániaépület, egyhajós kő- és betonépület a modern templomépítészet első jelentős hazai emléke 1929-ből. A templom Árkay Aladár tervei szerint épült.

Római katolikus templom (Urunk színeváltozása)

A szintén egytornyos templom Fruman Antal győri építész tervei alapján 1836-41 között épült. Sajátosságai: a klasszicista dór oszlopos kapu, a timpanon, a karcsú torony. A szentély freskói és főoltárképe szintén 19. századi.

Szerb ortodox templom

A török elől menekült szerbek 1727-ben építették fel barokk templomukat. A mai, kicsit elhanyagolt külsővel ellentétben a templomot értékes 18. századi berendezések, ikonosztázák jellemzik.

Zsinagóga

Különleges, nyolcszög alakú elrendezése iskolát teremtett a zsinagógák építésében, így az ortodoxok győri zsinagóga fontos helyet foglal el Közép-Európa 19. századi építészetében.

A romantikus stílusú épületet 1868-1870 között emelték Fränkl tervei szerint. Különösen szép az épület nyugatról, a Rába felől nézve.

Öregtemplom

Az evangélikus templom copf stílusban 1783-1785 között épült. Mai formáját a 19. század elején nyerte. Berendezései közül kiemelhető barokk szószékoltára, csillárja, ami Hollandiából érkezett ajándék.

Kálvária

A barokk kálvária hét stációkápolnából áll, melyek lezárásában két faszindellyel fedett, kupolás kápolna áll (Keresztről levétel-kápolna, Dizmás-kápolna). A kápolnákat Witwer Márton tervezte, barokk stílusban.

Loyolai Szent Ignác-templom

A város neves temploma. Baccio de Bianco tervei alapján bencések kora barokk temploma. 1634-1641 között épült. Főhajóját 1783-ban az érett barokk stílusában alakították át, ezt a stílust képviseli a teljes berendezés és a

falképek is. A hat oldalkápolna mindegyikét egy-egy szent tiszteletére ajánlották. Szép stukkókeretben szerényebb képek díszítik az oltárok fölötti falakat. A monumentális főoltárt több mester készítette. Egyikük Paul Troger volt, akinek a nevéhez Szent Ignác megdicsőülése oltárképe, illetve a boltozat mennyezetképei fűződnek.

A falak szépségével harmonizál a templom egész berendezése: a freskókkal egy időben készült szószék, a jezsuita fráterek készítette padok sora, a gazdag figurális díszekkel ékes szentélyajtó, az orgona és az áttört karzatrács.

Altábak-ház

A XVI. századi eredetű, kora barokk stílusban 1620-ban kiépített ház Altábak János prépost kanonokról kapta a nevét. Ő 1820-ban ismét átalakíttatta a házat, homlokzatát stukkók és sarokerkély teszik érdekessé.

Csónakház

A Kossuth híd tövében áll az első győri csónakház eklektikus stílusú épülete. A 19. század második felében emelt épület térformálása már a modern építészet jegyeit mutatja.

Esterházy-palota

A palota 17. századi eredetű, de a 18. században kapta mai barokk alakját, a sarkon lévő zárt erkéllyel és erkélyes főkapuval. Emeleti fülkájában Mária megkoronázásának állít emléket a 18. századi szoborcsoport.

Káptalandomb

A Káptalandomb a város legrégebbi közigazgatási-katonai központja. Ős-idők óta nagy fontosságú átkelőhely a Bécsbe és a Cseh-Morva-medencébe vezető úton.

Kastélykápolna

A Bezerédj-kastély román kori eredetű, de a 17-18. században barokk stílusban bővített kápolnáját a lakosság mentette meg a bontástól. A kis kápolna ma kiállító- és koncertterem.

Kossuth híd

A mai Kossuth híd helyén már a 16. században is híd állt. 1873-ban építettek itt először állandó hidat, vagyis egy fahidat, melyet 1929-re váltott fel a mai Kossuth-híd.

A 126 méter hosszú vashíd a város büszkesége lett, de 1945-ben a németek felrobbantották. Az elemeket szétszedték, elszállították. Az újjáépítést 1950 márciusában fejezték be.

Magyar ispita templom (Szent Anna)

A középkori eredetű, egytornyú templomot 1730-1735 között építették ki barokk stílusban, valószínűleg Witwer Márton tervei alapján. Barokk főoltára 1744-ben, copf szószéke 1800 körül készült.

Ott-ház

A két emeletes ház látszatát keltő copf stílusú Ott-ház második emelet homlokzata mögött azonban csak tetőtér található.

A kosáríves kapu fölött az ion oszlopokon nyugvó erkélyt az építető család címere díszíti.

Patikaház

A patikaházat egy 17-18. századbeli egyemeletes barokk lakóházból építették át. Először még egy emeletet építettek rá, majd 1850-ben Fruman Antal tervei alapján alakították ki mai formáját. Egy ideig itt volt a jezsuiták gyógyszerára, ebből az időből származik a ház elnevezése is.

Református templom

A győri származású építész, Csányi Károly egyetemi tanár tervezte a református templomot. A templom 1906-ban épült. Az épület felépítése a késő historizmus stílusjegyeit viseli.

Régi megyeháza

A hajdani, 17. századi ferences rendházat építették át a 18. században vármegyeháznak. Az épület kétemeletes és árkádos belső udvarral is rendelkezik. Jelenleg a klasszicizmus jegyeit mutatja.

Régi városháza

A régi városháza épületét a 16. és 18. Században építették, illetve építették át.

A hagyomány szerint, mivel a Széchenyi tér egykoron vesztőhely is volt, a városháza pincebörtönében várta kivégzését Jókai egyik regényének alakja, a lőcsei fehér asszony, Korponai Jánosné Gécz Júlía, akit 1714-ben végeztek ki, és a székesegyház melletti temetőben hantoltak el.

Római katolikus templom (Szent Rókus és Sebestyén)

A barokk stílusú, 1711-ben épült templom. Eredeti barokk berendezései közül főoltára és szószéke maradt meg. A templomot a 19. században részben átépítették eklektikus stílusúvá.

Római katolikus templom (Szentháromság)

Az 1780 körül, barokk stílusban emelt templom a mai városrész Révfa lu hajdani önállóságának emlékét is őrzi. Főoltára a 18. század második felében készült késő barokk munka.

Rozália-ház

S. M. 1703: ez a felirat áll a ház kapuinak zárókövén, ami egyrészt az épület tulajdonosára (Sajnovics Mátyásra), másrészt az építés évére utal (1703.).

Schlichter-villa

Az egykori Schlichter-villa a 19. század végén épült eklektikus stílusban. Legnagyobb értéke a gazdag vakolatdíszítés a belsőben és Bánffy Pauly Erik 1898-ból származó mennyezetképe az emeleten.

Sétálóutca

Valódi sétálóutca szépen felújított kövezetével, pihenőpadokkal, újságos pavilonokkal, kovácsoltvas rácsokkal védett fákkal, szökőkúttal, szobrokkal. Az üzletek portálját, a házak homlokzatát is felújították.

A sétálóutcán a romantika (Baross utca 43, 31.) és a klasszicizmus jegyeit viselő házak (Baross utca 26.) sorát megtörik a háború bombázásai eredményeként kialakult foghíjakra emelt, jellegtelen, szélesen terpeszkedő házak (Baross utca 21-23.).

Szent Lázár-templom alapfalai

A város egyik legrégebbi emlékét a közelmúltban tárták fel. A templom valószínűleg már a 12. században állt, kisméretű, egyhajós, félkör lezárású épület volt. A feltárások alkalmával a templom alapjait tárták fel.

A Szentlélek-templom

Napjaink építészetének szép példája, Ráskai Péter, győri építész tervei alapján épült. Ünnepeles felszentelését 1987-ben tartották.

Vastuskós ház

Nevét a vaslemezzel borított, szögecsekkel kivert tuskóról kapta. A hagyomány szerint vándormesterek ütöttek bele egy-egy szöveget.

A 17. századi eredetű, de kora barokk formáját 1700 körül elnyert épületnek, a mindenkor városbíró házának a főtérre csak keskeny homlokzata néz. A köríves zárt sarokerkély és a Széchenyi téri homlokzat szintjei felfelé haladva egyre kisebbek lesznek. Az apró ablakú második szintet kétlépcsős manzárd-tető fedti. Itt található a Patkó Imre-gyűjtemény.

Zeneiskola

1700-1703 között épített barokk ház, amelynek copf homlokzatát 1780 körül alakították ki.

A ma szépen felújított, árkádos udvarú épületben volt Révai Miklós nyelvésznek, felvilágosult gondolkodónak, nyelvújítónak a magyar nyelvű oktatásért oly sokat tevő "rajzoló iskolája".

Zichy-palota

1706-1720 között Franz Müller tervei szerint három régi házból összeépült barokk ház, amit 1911 körül átalakítottak. A palota homlokzatán fülkében Szent Család szobor látható. Kiemelt értékei közé tartoznak a palota freskói.

Az építtető Zichy család a 16. század második felében tűnt fel. Legismertebb tagja a művészetpártoló győri püspök, Zichy Ferenc és a romantikus festő, Zichy Mihály.

3.3.2.2 Szobrok, emlékművek vonzerőleltára

Frigyláda-szobor

Corradini tervei alapján 1731-ben bécsi és olasz művészek által készített alkotás. Magas, volutákkal megtámasztott alapzaton két angyal fogja közre a frigyszekrényt, felette glóriával Isten báránya.

Hab-Mária-szobor

A karmelita templom főhomlokzatának egy kis fülkéjében álló Hab-Mária-szobor eredeti helye a Rába-szigeten volt, ez Győr első árvízi emléke. Az 1754-ben készült barokk szobor valószínűleg Giovanni Giuliani alkotása. A különleges nevet egy legenda magyarázza. Győrt a XVIII. század elején több árvíz is fenyegette. A legenda szerint a hívek könyörgését meghallgatta a Szent Szűz, az áradás alább hagyott, ő pedig ott maradt a habok között. Ezért nevezi a szobrot a népnyelv Hab-Máriának.

Szent László-herma

Az eredeti herma I. László király szentté avatására készült a nagyváradi székesegyház számára, ám az egy tűzvészben, még 1405 előtt elpusztult. Azután készült a ma ismert remekmű - legalábbis egy része: az ezüst fejrész a XIV-XV. század fordulóján, az eredetileg négyágú gótikus koronát a XVII. század fordulóján alakították át barokk tízágúra. A reneszánsz sodronyzománcos mellrész egy XV. századi átalakítás eredménye.

Az aranyozott ezüst, 65 centiméter magas, sodronyzománcos fejereklyetartó valószínűsíthetően 1400-1425 között készült, készítője Kolozsvári Márton lehetett.

A herma a török elől menekítve került 1606-ban a győri székesegyházba.

Szent Mihály-szobor

1764-1766 között készült rokokó szobor ismeretlen mester alkotása. A Lucifert mélybe taszító Szent Mihály alakja magas talapzat felett három gömbön lévő csonka gúlán áll.

Cziráky-obeliszk

Az obeliszk a századforduló folyószabályozási munkáinak vezetőjére emlékeztet.

Kismegyeri csata obeliszkje

Az obeliszk és rajta háromnyelvű felirat a nemesi felkelők és Napóleon seregei között 1809-ben zajlott csatára emlékeztet.

Kossuth-emlékmű

Az emlékművet Kossuth Lajos születésének 100. évfordulójára állították az 1848-as szabadságharcban elesett honvédek tiszteletére.

Mária-oszlop

A barokk stílusú Mária-szobrot 1686-ban, Buda visszafoglalásának öröme emelték.

Ráth Mátyás-szobor

az első magyar újság, a Magyar Hírmondó alapítójának állít emléket.

Schwarzenberg-Pálffy-szobor

Két katonának - Schwarzenberg Adolfnak és Pálffy Miklósnak – állít emléket a szobor, az ő vezetésükkel foglalták vissza a várat a törököktől.

3.3.2.3 Múzeumok vonzerőleltára

Borsos Miklós Gyűjtemény

A 20. századi magyar szobrászat kiváló művészeinek, aki ifjúkorát a városban töltötte, alkotásait mutatja be a gyűjtemény. Az állandó kiállításnak az egykori püspöki palota középkori maradványaira épült ház ad otthont. A kiállítás lényegében a művész adomány, hiszen műveinek egy részét a városnak

adományozta az 1993-ban elhunyt művész. Borsos Miklós munkássága tematikus rendben ismerhető itt meg. Megtalálhatóak munkái közül a márványból, gránitból faragott, bronzból öntött vagy rézből domborított alkotások is.

Városi Művészeti Múzeum

Dr. Váczy Péter történész professzor művészeti hagyatéka képezi a kiállítás magvát. A gyűjteménynek a belváros nevezetes épülete a Magyar Ispita ad otthont. Az állandó kiállításon megtekinthetőek a görög, római terrakotta- és bronztárgyak, reneszánsz és barokk bútorok, középkori és barokk szobrok, reneszánsz festmények, kínai és bécsi kerámiák, porcelánok, fjansz-, üveg-, ezüst és bronztárgyak, csillárok, falikarok, textíliák és 19. századi keleti szőnyegek.

A gyűjtemény legszebb darabjai bútorok, pl.: egy 16. századi spanyol csontberakásos íróláda, egy oroszlanlábú kör alakú asztal, egy rozettadíszes kelengyeláda, egy dúsan faragott olasz tálalószekrény, 16-17. századi kárpitozott karosszékek, egy felvidéki kabinetszekrény, intarziás komódok.

A kiállított tárgyak közül kiemelhetők továbbá: olasz és spanyol reneszánsz dísztálcák, 18. századból származó magyar üvegművészeti emlékek, 17. századi selyem- és bársonyszövet töredékek, gobelin-hímzések, valamint a régészeti emlékek közül: ókori görög terrakotta szobrocskák, középkori magyar terrakotta padlócsempék, a kínai mázas kerámiaművészet emléke a 7. századból fennmaradt sírőrőz katonaszobor (mely Európában igazi ritkaságnak számít).

A múzeum emblémája az Ispita kertjében elhelyezett Borsos Miklós Phönix madárszobra.

Xantus János Múzeum

Az intézmény névadója, Xantus János (1825-94), természetkutató, utazó, etnográfus Győrben járt iskolába. Változatos pályája során beutazta a világot, Pesten Állatkertet alapított, a Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi Tárának is volt vezetője.

A győri múzeumot 1859-ben alapították abból a régiségtárból, amit az 1850-es években Rómer Flóris (1815-89) archeológus, a Bencés Főgimnázium tanára alapított. A gyűjteményt államosításig a bencés rend kezelte.

A múzeumban Győr és környékének története tekinthető meg az őskortól napjainkig. Megtalálhatóak itt: római kori emlékek, honfoglalás kori fémveretekkel ékes viseletek, lőszerszámok, fegyverek, török időket idéző fegyverek és a nevezetes vaskakas, céhek reprezentatív tárgyai, mives céhládák, a

serlegek, a festett céhzászlók, 18. századi oltárképek, valamint a helyi mesterek mives órái, elmúlt két évszázad paraszti életének emlékei is.

A múzeum értékes régészeti gyűjteménye (59 406 db) az utóbbi években az autópálya építése során feltárt lelőhelyek leletei által jelentős mértékben gyarapodott. Jelentős továbbá céhes (14 034 db), numizmatikai (17 303 db) és cserépkályha-gyűjteménye is.

Állandó kiállításon tekinthető meg a Petz család magángyűjteménye (orvostörténeti és iparművészeti anyag), illetve az Abád-Hauser család gyűjteménye (képzőművészeti és iparművészeti anyag). Megtekinthetőek itt továbbá az első kibocsátástól az 1980-as évekig postabélyegeg is

A múzeum jelentős könyvtára nyilvános.

Múzeumpatika

A patikát a jezsuiták alapították, és a kétemeletes, barokk rendházban 1654 óta működik. A mennyezeti falfestmények, plasztikus stukkófigurák, levelesgyümölcsös díszítmények 1661 és 1667 között készültek.

Kiemelt értéket képvisel továbbá egy rokokó stílusú, koronás mór figurák által tartott szekrény, valamint I. Rákóczi György erdélyi fejedelem bronzmózsara is.

Kovács Margit állandó kerámia kiállítás

A kiállításnak az 1820-ban épült klasszicista Kreszta-ház ad otthont. A ház nevét az itt működő fűszer- és vegyeskereskedés tulajdonosától kapta.

A múzeumot 1971-ben Kovács Margit díszpolgárrá avatásakor hozták létre.

Kovács Margit Győrben született 1902-ben. Munkássága során több külföldi országban is megfordult, tapasztalatot szerzett. Munkásságának alappilléreit a terrakotta, samott és engobe mázas kerámiaszobrok, reliefek, használati- és dísz tárgyak. Művészetének középpontjában az ember áll.

Kerámiafigurái harmóniát és a mesék világának varázslatos hangulatát. Leegyszerűsített, kecses formák, lágy színvilág, kedves, nyílt tekintetek révén elevenednek meg a mesék és mítoszok hősei.

A kiállításon helyet kapott a művésznő eredeti formájában megőrzött műhelye is.

Galgóczi Erzsébet emlékszoba

Bezerédj-kastélyban kapott helyet a Galgóczi Erzsébet emlékszoba, mely az író életének, munkásságának állít emléket.

Patkó Imre Gyűjtemény

A gyűjtemény szintén egy adomány, az 1923-84 között élt író, publicista Patkó Imre adománya. Gyűjteményében megtalálhatók 20. századi képzőművészeti (Kassák Lajos, Bálint Endre, Viktor Vasarely és Kondor Béla alkotásai), festészeti és grafikai alkotások, valamint értékes távolkeleti és afrikai törzsi művészeti anyagok is.

Római Katolikus Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár

Apor Vilmos püspökkel együtt a győri székesegyház kincseit is eltemették 1945-ben, majd a püspök exhumálásával 1987-ben az eltemetett kincsek is napvilágra kerültek.

Az egyházmegye kincstára és könyvtára értéke ötvös-(pl.: gótikus monst-ranciák, a reneszánsz tűzzománc remek, a dúsan díszített barokk kelyhek) és textilremeket (pl.: miseruhák), illetve kódexet is őriz.

A kincstár értékei pl.: elefántcsont triptichon, Bornemissza püspök püspöksü-vege, németjászfalvi úrmutató és 1701-ből Keresztély Ágost szentségtartója.

Ift tekinthető meg a Zichy Gyűjtemény is, mely a Mária Terézia királynő által a püspöknek adományozott liturgikus tárgyakat tartalmazza.

A könyvtár legrégebbi és legértékesebb darabjai: egy 1200-ban írt díszes kódex, Corvina, őnyomtatványoka, a Zalka-antifonálé, az egyházi szertartá-sok során énekelt szövegek hangjegyekkel ellátott díszes gyűjteménye, illetve II. Rákóczi Ferenc rodostói imakönyve is.

Várkazamata - Kőtár

A 19. század elején kezdődött meg a római és újkori síremlékekből álló gyűj-temény összeállítása.

Városi Képtár

A képtár általában igen érdekes ideiglenes kiállításoknak ad otthont. A Vá-rosi Művészeti Múzeum kiállítóterme.

3.3.3 Fesztiválok városa

A városban tavasztól ősziig jelentenek vonzó programot a különböző fesztiv-álok, nemcsak a város és a környező települések lakosságának, hanem a turistáknak is kellemes és tartalmas időtöltést ígérve.

A város hagyományos fesztiváljai:

Győri Tavasz Fesztivál

Hagyományos, több éve megrendezésre kerülő fesztivál. Minden évben március hónapban a tavaszvárás, az újjászületés jegyében zajló rendez-vénysorozat. Rendezvényei:

- zenekari koncertek,
- Győri Nemzeti Színház előadásai,
- Győri Balett előadásai,
- táncegyüttesek bemutatkozása,
- zeneszerzők szerzői estjei,
- tárlatok,
- húsvéti népszokásokhoz kapcsolódó programok.

Győri Nyár Nemzetközi Kulturális Fesztivál

Több évtizedes múltra visszatekintő rendezvény, az idei évben 39. alkalom-mal kerül megrendezésre június és július hónapjában.

A színes, szerteágazó kulturális, művészeti programoknak, melyeken egy-aránt vesznek részt hazai és külföldi előadók is, a belváros épületei és terei nyújtanak hangulatos környezetet. Rendezvényei:

- folklórestek,
- báb- és utcaszínházi előadások,
- jazzestek,
- szabadtéri szimfonikus koncertek,
- balettelőadások,
- tárlatok,
- könnyűzenei koncertek,
- táncházak,
- Nemzetközi Főzőverseny,
- Egyház Zenei Napok,
- Nemzetközi Néptánc Fesztivál (2004-ben a XIV.),
- Győri Strand Fesztivál (2004-ben a II.),
- A fesztivál egyik leglátványosabb eseménye a „Barokk esküvő”.

Barokk Nosztalgiaák Művészeti Fesztivál

Az év októberében kerül megrendezésre ez a fesztivál, ahogy a neve is mutatja a barokk jegyében. A hazai és nemzetközileg is elismert művészek fellépéséhez, az egyes programokhoz a város barokk stílusú palotái teremtik meg az alaphangulatot. Rendezvényei:

- előadások,
- tárlatok,
- „Barokk-lakoma” a barokk gasztronómiai különlegességeivel.

Mediawave Nemzetközi Vizuális Művészeti Fesztivál

Hagyományos rendezvény, melyet minden év áprilisában szerveznek. Az egy hetes rendezvény alatt kulturális programokat, amatőr filmesek bemutatóit tekinthetik meg az érdeklődők.

Chef gasztronómiai kiállítás

Szintén hagyományos rendezvény, melyen minden év márciusában cukrászok és szakácsok vetélkednek.

3.3.4 Konferenciahelyszínek vonzerőleltára

A találkozások városa kiemelkedően jó vonzerőkkel rendelkezik a konferenciaturizmus területén, számos, jól felszerelt konferenciaterem várja a látogatókat. A város idegenforgalmi sajátosságaiból adódóan a konferenciák résztvevői számos más kínálati termékből választhatnak, illetve tehetik ezekkel színesebbé itt tartózkodásukat.

- Konferencia**** Hotel
- Achilles Park
- Arany Szarvas Fogadó
- Fortunatus Szabadidő Klub
- Golden Ball Klub
- Hotel Alfa***
- Hotel Kálvária
- Amstes hattyú Fogadó***
- Hotel Királyszák***
- Hotel Lévai***

- Hotel Rába***
- Hotel Schweizerhof****
- Hotel Senator***
- Hotel Wesselényi***
- Révész Hotel és Étterem***

Konferenciahelyiségek szolgáltatásai:

- Léghangosított helyiség
- Beépített széksorok
- Természetes fény
- FlippChart
- Projektor
- Írásvetítő
- Tv & videó
- Kihangosítás
- Pódium
- PC
- Scanner
- LCD-kijelző
- LAN-hálózat
- Internet
- ISDN
- Tv-kamera
- Flexibilis kamera
- Videokonferencia
- Szinkrontolmács-berendezés
- Tolmácsberendezés
- Tolmácsfülke
- Nyomda

- Diavetítő
- Hostess

3.3.5 Kultúra, szórakozás, sportolási lehetőségek

3.3.5.1 Kulturális intézmények vonzerőleltára

A múzeumok mellett számtalan kulturális intézmény fogadja a helyi lakosságot, illetve a várost felkereső turistákat is. A kulturális intézmények szerteágazó programkínálatukkal kellemes és hasznos szórakozást, kikapcsolódást kínálnak.

- Ady Endre Művelődési Ház
- Balázs Béla Általános Művelődési Központ
- Bartók Béla Megyei Művelődési Központ
- Bezerédj-kastély
- Cinema City Győr Plaza
- Családi Intézet (Zichy-palota)
- Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár
- Gyermek Ház
- Győr-Moson-Sopron Megyei Levéltár
- Győri Balett
- Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár
- Győri Egyházmegyei Levéltár
- Győri Fesztivál és Rendezvényszervező Iroda
- Győri Filharmonikus Zenekar
- Győri Nemzeti Színház
- Jazzmin Boogie-Woogie Klub
- Jedlik Ányos Állandó Kiállítás
- József Attila Művelődési Ház
- Kisalföld Táncegyüttes
- Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár

- Kossuth Lajos Művelődési Ház
- Kovács Margit ÁMK
- LLOYD mozi
- Petőfi Sándor Művelődési Ház
- Richter János Archívum
- Rómer Ház
- Széchenyi István Művelődési Központ
- Széchenyi Múzeumpatika
- Vaskakas Bábszínház
- Vasutasok Arany János Művelődési Háza
- Városi Levéltár
- Xantus János Múzeum
- Újvárosi Művelődési Ház

3.3.5.2 Egyéb szabadidő-töltési, sportolási lehetőségek vonzerőleltára

- Tenispályák (Győrhő Torna Klub, Győri Lendület S.C., Győri Belváros-Vízügy tenisz Klub, Győr Dózsa Sport Egyesület, Győri Lombard Tenisz Klub),
- bűvársport (Győr Búvár Sportegyesület),
- horgászat (Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége),
- csónakázás (Achilles Tó Szabadidőpark és Üdülőfalu, Amstel Hattyú Étterem és Fogadó).

3.3.6 Achilles Park

A Holt-Rába partján, festői szépségű környezetben található az Achilles Tó Szabadidőpark és Üdülőfalu, Győrtől mintegy 5 km-re. A Park 22 hektáros területen helyezkedik el, ahol a 4 hektáros tó mellett az érintetlen természeti táj, illetve a Park sokszínű szolgáltatásai jelentenek kellemes kikapcsolódást az ide látogatóknak.

A parkban igénybe vehető szolgáltatások, programok:

Gyalogtúrák, kerékpáros túrák a Park területén, illetve a szomszédos tájvédelmi körzet tanösvényein.

Utazás hőlégballonnal.

Sportolási lehetőségek: strandröplabda, úszás, szörfözés, kajakozás, evezés, ping-pong, lengőteke. További sportolási lehetőségek a Park közelében: lovaglás, sétarepülés, vízisí, automata tekepálya, hegyi gyalogos és kerékpártúrák, Squash, tenisz, foci, minigolf.

Horgászat: A 4 hektáros tó egész évben kiváló lehetőséget kínál a horgászat kedvelői számára. Leggyakoribb halak: ponty, amur, keszeg, csuka, sügér, busa. További horgászati lehetőséget a Holt-Rába kínál.

Vízi túrák: A szomszédos kiválóan alkalmasak vízi túrák, illetve vadvízi evezések lebonyolítására.

Vadászatra a környező erdőségekben van lehetőség.

Strand: A tó déli partján kb. 250 méter hosszú partszakasz a strand homokos vízparttal, füves napozóval. A standon öltözők, WC-k, illetve az Afrodité forrás vize tovább növeli a látogatók komfortérzetét.

Üdülőfalu: A Park DK-i részén helyezkedik el a 12 db nádfedeles házból álló üdülőfalu. A házak természetes anyagokból épültek, és stílusukban, külső megjelenésükben a népi hagyományokat tükrözik vissza. A házak ennek ellenére komfortosak, fürdőszobával ellátottak, hőszigeteltek és fűthetőek, így egész évben kellemes szálláslehetőségeket biztosítanak a látogatóknak. Szállásférőhely összesen 32 db.

Játszótér: Kicsiknek és nagyoknak egyaránt kellemes és biztonságos szórakozást kínál a fa játszótér.

Közösségi épülete kiváló lehetőséget nyújt családi rendezvények, lakodalmak tartására.

Többfunkciós terme, mely hangtechnikával is felszerelt, 150 fős konferenciák, céges rendezvények lebonyolításának helyszíne.

Étkezés: Több lehetőség is van a Park területén, itt jellegzetes nádfedeles ételbárok, büfék foglalkoznak vendéglátással. A kijelölt főzőhelyeken továbbá lehetőség nyílik a családoknak a családi piknikre is.

Alkalmazott árak (2003-ban):

Strandbelépődíjak

Felnőtt napijegy	500 Ft
Diák napijegy	400 Ft
Gyermek napijegy (3-6 éves korig)	300 Ft
Családi napijegy (2 felnőtt + 2 diák)	1600 Ft
16 óra után	
Felnőtt jegy	400 Ft
Diák jegy	300 Ft
Gyermek jegy (3-6 éves korig)	200 Ft
Családi jegy (2 felnőtt + 2 diák)	1200 Ft
3 éven aluli gyermek	ingyenes

Bérelhető vízi járművek

Kajak	200 Ft/30 perc
Vízibicikli	400 Ft/30 perc
Csónak	400 Ft/30 perc

Szállás

Főszezonban (06.13-08.29.)

	Ház/éj	Ház/7 éj
Mocorgó 2 személyes	10.000 Ft	70.000 Ft
Kishalász 2 személyes	10.000 Ft	70.000 Ft
Família 4 személyes	14.000 Ft	98.000 Ft
VIP 2 személyes	13.000 Ft	91.000 Ft

Elő- és utószezonban (08.30-06.14.)

	Ház/éj	Ház/7 éj
Mocorgó 2 személyes	9.000 Ft	63.000 Ft
Kishalász 2 személyes	9.000 Ft	63.000 Ft
Família 4 személyes	12.000 Ft	91.000 Ft
VIP 2 személyes	12.000 Ft	84.000 Ft

3.4 A gyógy- és élményfürdő bemutatása, illetve hosszú távú hatása a közvetlen környezetre

A város idegenforgalmi kínálatának vizsgálata során a fürdő és szolgáltatásai méltán illenek a „folyók városa” imageba, mintegy megkoronázva a város „vizes” jellegét, de egyben bővítve is a városba látogató turista, illetve az itt lakók választási lehetőségét. Így a Rába Quelle méltán tekinthető Győr idegenforgalmi kínálatának kiemelkedő termékének.

A fürdő szlogenje: Csobbanjon ránk! Megéri!

3.4.1 A fürdő története címszavakban

Győr lakossága már az 1920-as évektől foglalkozott egy fürdő létesítésével.

A fürdő létesítésének első állomása így 1929-ben egy fürdőügyi bizottság megalakítása volt.

A bizottság munkájának dicsérete, hogy 1930. április 29-én a közgyűlés elhatározta, hogy a Cziráky téren uszodát építtet. A tervek elkészítése Hajós Alfréd építésmérnök feladata volt, aki az 1896. évi első újkori olimpia kétszeres úszóbajnokaként méltán tekintette szívügyének a strand megépítését.

1931. július 4-ére, mintegy 102 nap alatt el is készült Győr strandja. A fürdőben egy nagy- és egy gyermekmedence várta a látogatókat, valamint kialakításra került az öltözőépület és pénztárépület, valamint az uszoda ellátó, műszaki háttérrel is (kazánház, gépészet gyorsszűrővel, szennyvíztisztító). A medencéket a gépház tetejére épült, nyitott tartály gyorsszűrőjén átvezetve Duna-vízzel töltötték fel, valamint az uszoda vizét a kazánház segítségével melegítették még fel. Az uszoda 1962. május 1-ig üzemelt nagy volumenű átalakítások nélkül.

1962 jelentős mérföldkő a fürdő életében. Ekkor kezdték el először az első termálkút vizének hasznosítását, egyrészt a medencék hőmérsékletének alakítására, másrészt a gyermekmedence termálvízű medencévé alakítására. Még ebben az évben egy újabb medence építése is megtörtént, egy 140 m² nagyságú ülőmedence kialakításával.

1963-tól egy 50 x 20 méteres versenymedence is megépült. Ebben az időben a medencéken kívül még a Duna is fürdési lehetőséget biztosított a látogatóknak.

Az 1960'as évek elején megkezdett fejlesztési munkálatok eredményeként 1965. október 2-án megnyithatta kapuit a termálfürdő.

Az 1970-es évtized szintén jelentős fejlődést eredményezett, ekkor történt meg a kád- és súly- gyógyfürdő kialakítása, a sátras fedett uszoda megépítése.

A '80-as évektől a fürdő hanyatlása rajzolódott ki, több részlege megszűnt (pl.: termálöltöző épületét lebontásra került, a tisztasági részleg fokozatosan visszafejlődött).

1993. május 1-jével a fürdőt bezárták, majd a súlyfürdő, az ivóvíz-termálvíz hálózat, az orvosi rendelő és kezelő helyiségek átalakításával, felújításával 1994. januárjában nyílt meg újra.

Nagyarányú beruházás, fejlesztés után a jelenleg működő fürdő 2003. októberétől várja a vendégeket.

3.4.2 A fürdőt tápláló gyógyvíz

A győri fürdőt feltehetően pannon kori ásványvízből származó víz táplálja, ami három forrásból tör a felszínre. Az ásványi sókban gazdag, alkáli hidrogén-karbonátos, kloridos és jodid tartalmú vizet 1978-ban az akkori egészségügyi miniszter minősítette gyógyvízzé.

A gyógyvíz összetevői:

- kálium,
- nátrium,
- ammónium,
- kalcium,
- magnézium,
- vas,
- klorid,
- jodid,
- fluorid,
- hidrogén-karbonát,
- szulfid,
- metabórsav,
- metakovasav,
- szabad szénsav.

Gyógyhatása:

- mozgásszervi betegségek (kopásos jellegű ízületi betegségek, gerincbántalmak, lágyrészreumatizmus, krónikus ízületi gyulladások, utókezelések),
 - bőrbetegségek (pikkelysömör, veleszületett ekcéma, ízületi panaszokkal is járó pikkelysömör, lábszárfekély),
 - légzőszervi betegségek (asztma, idült orrnyálkahártyagyulladás, krónikus bronchitis, allergia, légutak idült megbetegedései),
 - gyomor- és nyombélpanaszok (gyomor- és bélhurut, diszpepszia, gyomorsavtúltengés, gyomor- és bélműtét rehabilitáció, gyomor-neurózis, csökkent gyomorsavtermelés, krónikus gyomor- és nyombélfekély),
 - epeút-betegségek (krónikus gyulladások),
 - idegrendszeri betegségek (idegfájdalmak, kimerültség, ideggyulladás, stresszes állapot),
 - fogászati betegségek (fogíny-megbetegedések),
 - pajzsmirigy-megbetegedések (golyva, pajzsmirigy-túltengés).
- Szépségszalon: manikűr, pedikűr, fodrászat, biokozmetika.
 - Fogászat.
 - Gasztronómia: három étterem, bár-vízibár, szaunabár, büfé, cukrászda.
 - Játzósarok.
 - Napozóterasz.

3.4.3 A fürdő jelenlegi szolgáltatásai

- Öt élménymedence: 29°C-os víz, sodró csatorna, fekvő masszázs, gejzír, vízközpők, masszírozó fúvókák különböző magasságokban, vízesés, vadvízi csatorna, zuhatag barlanggal, pezsgőfürdő.
- Négy termálmedence: 29, 32, 38 °C-os víz, fekvő masszázs, derék- és hátmasszírozó fúvókák.
- Két csúszda: 64 és 38 méteres.
- Bébi medence: 32 °C-os víz.
- Szauna-kert: a legfejlettebb technikával felszerelt szaunák, gőzkabinok, pezsgőfürdő, külső és belső merülő medence.
- Wellness-központ: stresszoldó torna, vízi torna, kondicionáló torna.
- Fitness-központ.
- Gyógyászati központ: komplex balneoterápiás részleg 2004 nyarártól.
- Masszázs: indonéz és indiai szobában, alternatív masszázs.

3.4.4 Jegyárak, nyitva tartás

A belépők az élmény -és a termálfürdő egyidejű használatát teszik lehetővé egy napra vagy időkorlátozással.

Felnőtt időkorlátozás nélküli	1550 Ft
Felnőtt 3 órás	1150 Ft
Nyugdíjas munkanapokon	900 Ft
Nyugdíjas munkanapokon 3 órás	750 Ft
Diák/gyerek egész napos	900 Ft
Diák/gyerek 3 órás	600 Ft
Gyerek 0-3 évig	ingyenes
Családi (2 felnőtt, 1 gyerek)	3000 Ft
gyerekenként plusz	500 Ft
+ Szaunakert	900 Ft
Nyugdíjas (min. 15 fő) egész napos jegy	750 Ft
Diák (min. 15 fő) 3 órás jegy	500 Ft
Indonéz masszázshelyiségben 50 perces masszázs	2300 Ft
Indonéz masszázshelyiségben 30 perces részmasszázs	1800 Ft
Indiai masszázshelyiségben 50 perces masszázs	2300 Ft
Indiai masszázshelyiségben 30 perces részmasszázs	1800 Ft
Nyugdíjas (min. 15 fő) munkanapon 3 órás	500 Ft
Csoportos klub jegy (min. 15 fő) 3 órás	1000 Ft
Béreltárak	
10 alkalomra szóló	13500 Ft
10 alkalomra szóló 3 órás	9500 Ft
10 alkalomra szóló 3 órás, plusz sauna	18000 Ft
10 alkalomra szóló nyugdíjas 3 órás (hétköznapokon)	6000 Ft
10 alkalomra szóló diákbérelt (egész napos)	7500 Ft
10 alkalomra szóló diákbérelt (3 órás)	5000 Ft
Masszázs 10 alkalmas 50 perces	20000 Ft
Masszázs 10 alkalmas 30 perces	16000 Ft
Masszázs:	
Frissítő masszázs 30 perc	1800 Ft
Frissítő masszázs 50 perc	2300 Ft
Gyógynövényes masszázsok (levendulával, kámmforral és eukaliptusszal, kamillával, bojtorjánnal, nyírrel, mentával) 30 perc	2300 Ft
Gyógynövényes masszázsok 50 perc	3000 Ft
Gyógynövény pakolás	1200 Ft

Narancsbőr-cellulit gyógyító, alakformáló masszázs 30 perc	3600 Ft
Narancsbőr-cellulit gyógyító, alakformáló masszázs 50 perc	4800 Ft
Narancsbőr-cellulit, alakformáló pakolás 20 perc:	2000 Ft
Thai massage 60 perc	7500 Ft
Bioptron kezelések	
Fájdalomcsillapítás	1800 Ft
Sportgyógyászat	2300 Ft
Törések utáni rehabilitáció	3600 Ft
Törések utáni rehabilitáció megtisztított bőrfelület esetén	2300 Ft
Szív és érrendszeri problémákra	1800 Ft
Kozmetológia, bőrproblémákra	1300 Ft
Gyulladáscsökkentés akut esetben	1800 Ft
Gyulladáscsökkentés krónikus esetben	2300 Ft
Ingyenes szolgáltatások	
Légterápia: az egész wellness részleg területén	ingyenes
Víz alatti gyógytorna: hétköznaponként 2-szer 20 perces	ingyenes

RQ aranykártya: 300.000 Ft

felhasználható: a kiváltástól számítva egy évig,

szolgáltatás: élmény-, termálfürdő és sauna kert,

bérlettel egyidejűleg csak egy személy tartózkodhat a fürdő területén,

Gasztronómiai kedvezmény (10%): Azúr, Aquamarin és Pálma étterem, Kalevala bár, vízbár, Kolibri snack bár, Bad Caffé.

RQ ezüstkártya: 200.000 Ft

felhasználható: a kiváltástól számítva egy évig,

szolgáltatás: élmény- és termálfürdő,

bérlettel egyidejűleg csak egy személy tartózkodhat a fürdő területén,

Gasztronómiai kedvezmény (10%): Azúr, Aquamarin és Pálma étterem, Kalevala bár, vízbár, Kolibri snack bár, Bad Caffé.

RQ nyugdíjas: 150.000 Ft

felhasználható: a kiváltástól számítva egy évig munkanapokon 9-16 óra között,

szolgáltatás: élmény- és termálfürdő,

bérlettel egyidejűleg csak egy személy tartózkodhat a fürdő területén,

Gasztronómiai kedvezmény (10%): Azúr, Aquamarin és Pálma étterem, Kalevala bár, vízbár, Kolibri snack bár, Bad Caffé.

Nyitva tartás: naponta 9-23 óra között

3.4.5 A fürdő vendégforgalma

A fürdő 2003. októberében történt megnyitása után 2004. február és április 15-e között kérdőíves felmérés zajlott a fürdőben. A felmérés eredményei:

- Nyitás után nagyobb volt az érdeklődés, majd januártól csökkent a látogatók száma, március óta ismét emelkedett. Május 1-ig 200.000 fő kereste fel a fürdőt.
 - A hétköznap érkezett vendégek :53% Győrből érkezett, 7% külföldről, 17% megye egyéb településéről, 13% Budapestről, 7% Dunántúlról, 3% egyéb.
 - A fürdőbe látogatás arányát tekintve: 28% többször járt már a fürdőben, 28% először, 11% 5-10 alkalommal, 33 % 1-5 alkalommal.
 - A fürdőn belül a vendégek 91%-a használja a termálmedencéket és az élménymedencéket, 19%-a a wellnesst, 15%-a masszázst, 17%-a veszi igénybe a fürdő vendéglátó egységeit
 - A fürdő szolgáltatásait 1-5 ig osztályozták a vendégek. Ezek alapján a parkolót 4,48, a recepciót 4,47, az öltözőt 4,09, az élményfürdőt 4,48, a wellnesst 4,47, a termált 4,55, a masszázst 4,56, a gasztronómiát 4,12-es értékkel minősítették.
 - A jegyvásárlásokból következőleg hétköznap legtöbben a nyugdíjas korosztály látogatja a fürdőt, majd a felnőttek és a gyermekek, míg hétvégén a családok, és kevésbé a nyugdíjasok.
 - A vendégek általában családdal, barátokkal érkeznek.
 - Jellemző közlekedési eszköz az autó, a busz, illetve nagyon sokan gyalogosan érkeznek.
 - Külföldi vendégek közül kiemelhető a szlovák és az osztrák vendégek látogatása.
- A vendégek utazásukat nagyrészt egyénileg, ritkábban utazási irodán keresztül szervezik.
 - A vendégek információforrása a győri napilap, az ismerősök, kevesebben az Internetről, illetve szórólapokról szereztek tudomást a fürdő megnyitásáról.

3.5 Összegzés

Összefoglalva elmondható, hogy mind Győr városa, mind szűkebb és tágabb környezete is számos és nagyon értékes idegenforgalmi kínálattal rendelkezik. Megtalálhatóak itt a különleges természeti értékek, építészeti emlékek, kulturális értékek, muzeális értékek, továbbá a város és környéke számos sportolási és egyéb szórakozási lehetőséget kínál. Ennek hasznosítása, bemutatása, megismertetése fontos és felelősségteljes tevékenység, hiszen az idegenforgalmi értékek bemutatásával, a turisták „ide csalogatásával” nemcsak a turisták gazdagodnak, hanem a város és környezete is jelentős bevételeket regisztrálhat, ami a lakosság további életszínvonal-növekedéséhez is vezethet.

4. Vendégforgalmi elemzések

4.1 A régió szálláshelykínálata és vendégforgalma

A szálláshelykínálat és a vendégforgalom elemzésében az országos adatokkal való összehasonlítás eredményeként a régió pozícióit, a régió megyéinek összehasonlításában pedig Győr-Moson-Sopron megye helyzetét tudjuk körvonalazni.

4.1.1 A régió szálláshelykínálata országos és megyei összehasonlításban

Országos összehasonlítás:

A Nyugat-Dunántúl régiója - általánosan elmondható, hogy mind a kereskedelmi, mind a magánszálláshely-kapacitás terén 2002-ben az országos értékek kevesebb, mint 20 %-val rendelkezett. Kiemelhető azonban a magánszálláshelyek közül a falusi vendéglátás, mely országos férőhelyeiből 22,5 %-ban, egységeinek számából pedig 24,1 %-ban részesedett a régió.

Az ország és Nyugat-Magyarország szálláshely-kapacitása 2002.

	Ország összesen	Nyugat-Dunántúl	%*
Kereskedelmi szálláshely			
egység	3377	623	18,4
férőhely	335163	52534	15,7
Szálloda			
egység	806	155	19,2
férőhely	107899	18707	17,3
Kemping			
egység	339	67	19,8
férőhely	106388	16497	15,5
Magánszálláshely			
egység	45323	7794	17,2
férőhely	242188	40118	16,6
Fizetővendéglátás			
egység	38517	6157	16,0
férőhely	203448	31393	15,4
Falusi vendéglátás			
egység	6806	1637	24,1
férőhely	38740	8725	22,5

* Nyugat-Dunántúl %-os részesedése az országos kapacitásból

Forrás: KSH

Megyei összehasonlítás:

A megyei összehasonlítás keretein belül a régió három megyéjét Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék adatait hasonlítjuk össze.

A megyék %-os részesedése a régió szálláshely-kapacitásából 2002-ben

	Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	Vas	Zala
Kereskedelmi szálláshely				
egység	100,0	34,2	27,0	38,8
férőhely	100,0	28,8	23,6	47,6
Szálloda				
egység	100,0	38,1	18,7	43,2
férőhely	100,0	31,0	16,7	52,3
Kemping				
egység	100,0	26,9	31,3	41,8
férőhely	100,0	21,0	24,9	54,1
Magánszálláshely				
egység	100,0	7,2	14,4	78,3
férőhely	100,0	7,3	14,8	78,0
Fizetővendéglátás				
egység	100,0	4,1	4,9	91,0
férőhely	100,0	4,0	4,5	91,5
Falusi vendéglátás				
egység	100,0	19,2	50,3	30,4
férőhely	100,0	19,0	51,8	29,2

Forrás: KSH

A táblázat alapján Győr-Moson-Sopron megye:

	Vendégszám		Vendégéjszakák	
	külföldi	belföldi	külföldi	belföldi
Ország	3013116	3162764	10360959	8088966
Nyugat-Dunántúl	445335	526674	2057035	1428794

- A kereskedelmi szálláshelyek egységeinek 34 %-a, férőhelyeinek 28,8 %-a található a megyében. A régió másik két megyéjéhez viszonyítva ez egy közepes értéket jelent. Zala megye adataihoz viszonyítva kitűnik továbbá, hogy míg Zala megyében átlagosan egy szálláshely-egységben 103 férőhely található, addig Győr-Moson-Sopron megyében 71.
- A szállodák egységeinek és férőhelyeinek számát tekintve az összes kereskedelmi szálláshelyhez hasonlóan a megye a „középmezőny” képviseli.
- A kempingek egységeit és férőhelyeit tekintve azonban a megye a legkisebb egység és férőhelyszámmal rendelkezik.
- Az összes magánzálláshely vizsgálata során Zala megye nagyarányú „előnye” mutatható ki, itt található az egységek és férőhelyek számának 78 %-a. Győr-Moson-Sopron megye a magánzálláshelyek tekintetében kis számú egységgel és férőhellyel rendelkezik, mintegy 565 egységben 2915 férőhely található.
- A fizető vendéglátás tekintetében még kisebb arányban részesedik a megye, míg Zala megye a kapacitás több mint 90 %-át „birtokolja”.
- A falusi vendéglátás esetében kissé kedvezőbb a megye helyzete, hiszen itt található a kapacitás 19 %-a. (Ebben a kategóriában a vezető helyet Vas megye érte el.)

4.1.2 A régió vendégforgalma országos és megyei összehasonlításban

Országos összehasonlítás:

Magyarország **kereskedelmi szálláshelyein** 2002-ben összesen 6.175.880 vendég 18.449.925 vendégéjszakát töltött. A vendégek megoszlását tekintve közel azonos arányban érkeztek külföldi és belföldi vendégek, a külföldi vendégek azonban több vendégéjszakát töltöttek a szálláshelyeken. Átlagos tartózkodási idejük 3,4 éj, míg a belföldi vendégeknek 2,5 éj.

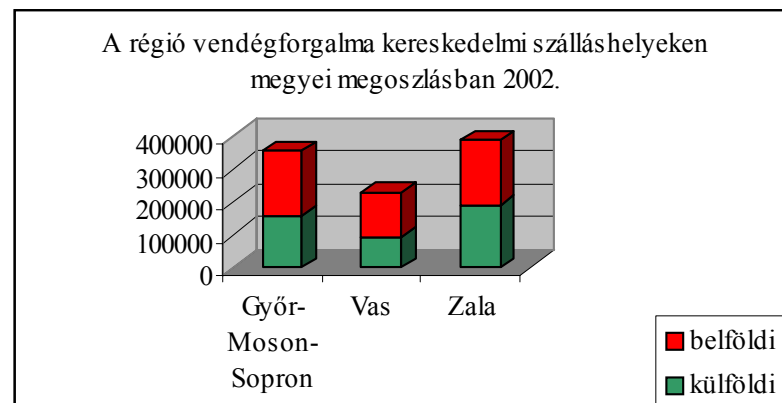
Kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma 2002-ben

Nyugat-Dunántúl kereskedelmi szálláshelyeit 972.009 vendég kereste fel, ami az országos adatok 15,7 %-a. A turisták összesen 3.485.829 éjszakát töltöttek a régióban, ami az országos szinthez viszonyítva 18,8 %.

A belföldi és külföldi turisták arányában a belföldi turisták %-os aránya 54 %, ami némileg magasabb az országos adatoknál, a vendégéjszakák tekintetében a külföldiek tovább tartózkodnak a régió szálláshelyein, átlagos tartózkodási idejük 4,6 éjszaka. A belföldi vendégek 2,7 éjszakát töltenek itt.

A **magánzálláshelyeken** az országban 2002-ben összesen 635.031 vendég 3.488.500 vendégéjszakát töltött. A kereskedelmi szálláshelyekhez hasonlóan közel azonos arányban érkeztek vendégek külföldről és belföldről. Az átlagos tartózkodási idő a belföldiek esetében 4,8 éjszaka, a külföldiek esetében 6,1 éjszaka.

Magánzálláshelyek vendégforgalma 2002-ben

Forrás: KSH

	Vendégszám		Vendégéjszakák	
	külföldi	belföldi	külföldi	belföldi
Ország	319915	315116	1966976	1521524
Nyugat-Dunántúl	88895	37862	544786	210383

Forrás: KSH

Nyugat-Dunántúl magán szálláshelyeit összesen 126.757 turista kereste fel, 755.169 éjszakát eltöltve. A turisták száma az ország adatához viszonyítva 19,9 %. A belföldi és külföldi vendégek aránya jóval nagyobb eltéréseket mutatnak, mint az országos adatok. A vendégek 70 %-a külföldi volt, ők töltötték itt a vendégéjszakák 72 %-át. Az átlagos tartózkodási idő a külföldiek esetében 6,1 éjszaka, a belföldiek esetében 5,5 éj.

Megyei összehasonlítás:

A **kereskedelmi szálláshelyek** vendégforgalmát tekintve Győr-Moson-Sopron megyét 355.339 vendég kereste fel, így a régió megyéinek sorában a 2. helyet foglalja el. A megyékben hasonlóan 40-50 % közötti a belföldi vendégek arány, nagy eltérés tehát nem mutatható ki.

Forrás: KSH

A vendégéjszakák számában Győr-Moson-Sopron megye a 3. helyre szorult, 819.250 vendégéjszakával. Az átlagos tartózkodási idő is ennek függvényében alakul, 2,3 éj a megyében, Vas megyében 3,6 éj, míg Zala megyében 4,7 éj.

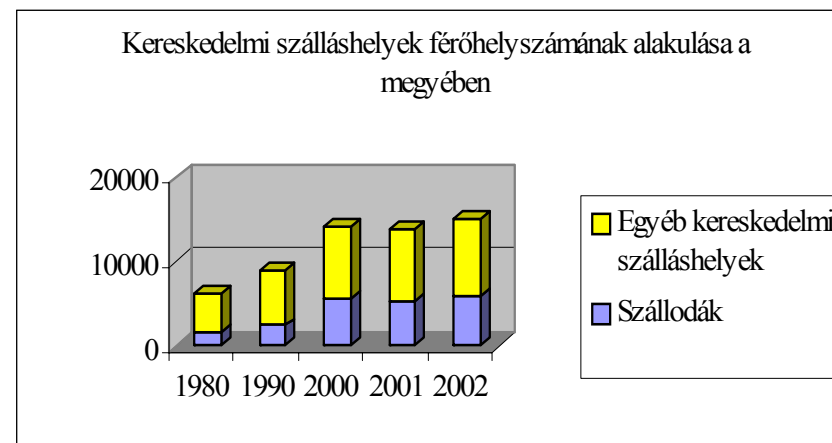
Forrás: KSH

A **magán szálláshelyek** esetében a megyében 15 % alatti a vendégek száma. A legmagasabb Zala megyében 73.015 vendéggel. Kimagasló eltérések a vendégéjszakák számában mutatkozik. A megyében a vendégek 63.124 éjszakát (átlagos tartózkodási idő 3,5 éj), Vas megyében 226.746 éjszakát (átlagos tartózkodási idő 6,2 éj), Zala megyében 465.299 éjszakát (átlagos tartózkodási idő 6,3 éj) töltöttek.

Forrás: KSH

4.2 Győr-Moson-Sopron megye szálláshely-kínálata és vendégforgalma

A megye adatainak vizsgálatából egy általános kép rajzolódik ki a szálláshely-kapacitásról, vendégforgalomról, melyet tovább pontosítanak majd a Győr városát jellemző adatok.

Forrás: KSH

4.2.1 Szálláshely-kínálat

A megye **kereskedelmi szálláshelyeinek** férőhelyszámában 1990 és 2000 között jelentős növekedés, majd 2000 és 2002 között ingadozás jellemző.

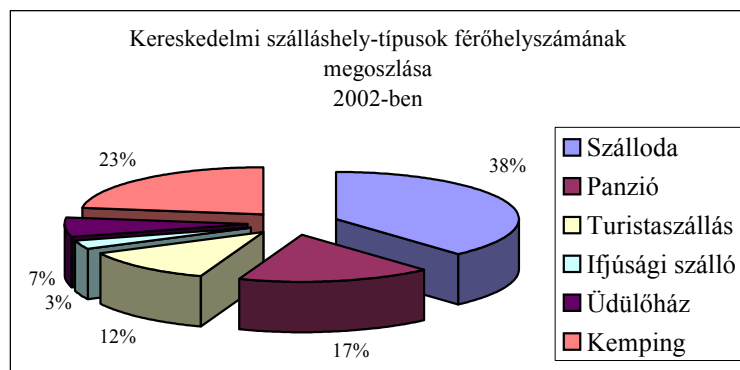
- A **szállodák** férőhelyszáma 1980 óta a megyében mintegy 3,5-szeresére növekedett. A nagyobb arányú növekedés 1990 és 2000 között történt meg, majd 2001-re a 2000-es bázisához viszonyítva mintegy 8 %-kal (438 férőhellyel) csökkent a szállodai férőhelyek száma. A csökkenés azonban csak átmeneti jelenség volt, hiszen 2002-ben már a 2000. év adatait meghaladóan 5.793 férőhelyet regisztráltak, ami 2001-hez viszonyítva 10 % férőhelyszám-bővülést jelent.
- Az **egyéb kereskedelmi szálláshelyek** férőhelyszámát tekintve 1980-tól nem mutatható ki olyan nagy arányú bővülés, mint a szállodák esetében, hiszen a férőhelyszám ebben az esetben „csupán” kétszeresére nőtt (4520 férőhelyről 9350 férőhelyre). A növekedés üteme azonban „töretlen” volt, visszaesés nem mutatható ki. 2000. évtől az előző év adataihoz viszonyítva 2001-ben 1,6 %-os, 2002-ben 7,6 %-os növekedést regisztráltak.
- A **kereskedelmi szálláshelyek** férőhelyszámában összességében jelentős, mintegy 2,5-szeres növekedés mutatható ki 1980 óta. A szállodák férőhelyszámában 2001-ben bekövetkezett csökkenés az összesítő adatokra is kihat, így a kereskedelmi szálláshelyek férőhelyszáma 2000 és

2001 között mintegy 2,1 %-kal (301 férőhellyel) csökkent. 2002-ben viszont növekedés mutatható ki (1215 férőhellyel).

Forrás: KSH

A kereskedelmi szálláshelyek **szállástípusait** tekintve a legnagyobb férőhelyszámmal a szállodák (5.793 férőhely) rendelkeznek, ami a férőhelyek 38 %-át jelenti. Jelentős továbbá a kempingek férőhelyszáma (3.470 férőhely), míg a legkisebb arányú az ifjúsági szállások férőhelyszáma.

Forrás: KSH

A **magánszálláshelyek** esetében a fizető vendéglátás és a falusi szállásadás adatait tekintve a kínálatban növekedés figyelhető meg. A fizető vendéglá-

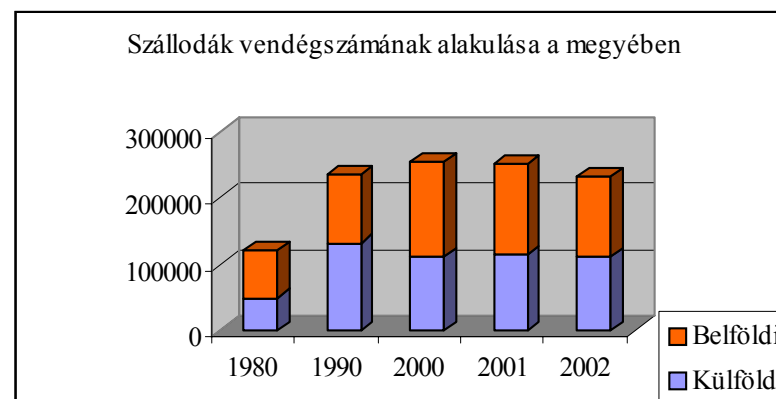
tásban a férőhelyek, szobák számában mintegy 20 %-os növekedés realizálódott 2000 és 2002 között. A szállásadók és férőhelyek számának összehasonlításából kitűnik, hogy míg 2000-ben egy szállásadó átlagosan 4,6 férőhelyet kínált, addig 2002-ben 5 férőhelyet. A falusi szállásadás adatait megvizsgálva nem mutatható ki olyan mértékű növekedés, mint a fizetővendéglátás esetében, a vizsgált kínálati elemek mindegyikénél 10 % alatti növekedés (észen stagnálás) jellemző.

Győr-Moson-Sopron megye magánszálláshelyeinek kínálata

	Fizetővendéglátás			Falusi szállásadás		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Szállásadók	228	243	250	299	304	315
Szobák	467	538	561	689	693	693
Ágyak	1049	1207	1258	1520	1559	1555
Férőhelyek	1049	1207	1258	1539	1578	1657

Forrás: KSH

4.2.2 A megye szálláshelyeinek vendégforgalma

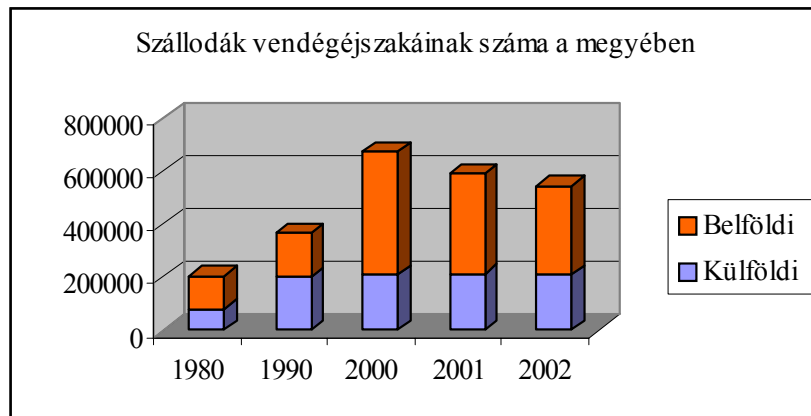

Forrás: KSH

A **kereskedelmi szálláshelyek** vendégforgalmi adatai közül a **szállodák** vendégszáma jelentős mértékben 1980 és 1990 között növekedett (120.997

vendégről 235.052 főre). 2000-ig további növekedés figyelhető meg, ebben az évben 253.785 vendég szállt meg a megye szállodáiban. 2001 és 2002 azonban csökkenést mutat, 2002-re az 1990-es év vendég száma alá süllyedt a forgalom, 233.335 vendég érkezésével.

A szállodákba eltöltött vendégéjszakák számában 1990 és 2000 között nagyarányú növekedés mutatható ki, míg 1990-ben 369.295, addig 2000-ben 669.532 vendégéjszakát regisztráltak, ami 181 %-os növekedést jelent. 2000-tól azonban jelentős csökkenés kezdődött, 2000-hez viszonyítva 2002-ben 18 %-kal kevesebb vendégéjszaka realizálódott. A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák számát tekintve kitűnik, hogy 1990 óta szinte csak ingadoznak az erre vonatkozó adatok.

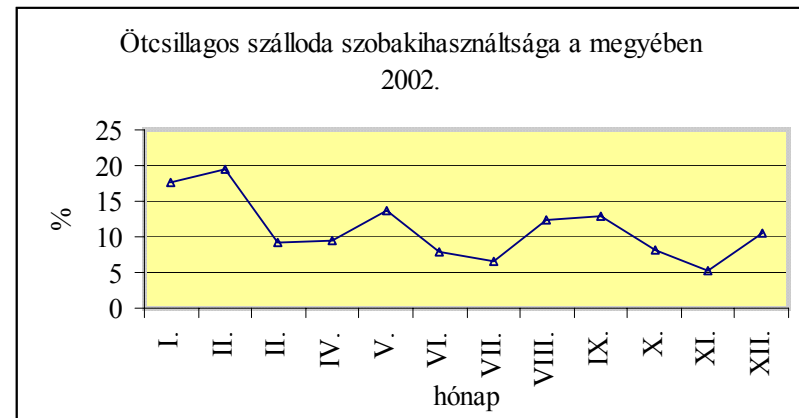

Forrás: KSH

A szállodák vendégforgalmának egyéb sajátosságai:

- Az átlagos tartózkodási idő a külföldi vendégek esetében jelentős változást nem mutat, már 1980-ban is 1,6 éjszakát töltöttek a szálláshelyen, míg 2002-ben ugyanez az adat 1,9 éjszaka. Az átlagos tartózkodási idő 2000-ben ugrott meg 2,6 éjszakára (1990-ben 1,6 éj), majd 2002-ig folyamatos csökkenést mutat (2002-ben 2,3 éj).
- A szállodák vendégforgalmának havi bontásából kitűnik, hogy 2002-ben mind a belföldi, mind a külföldi turisták számára a legkedveltebb hónap az augusztus volt, összesen 27.263 (ebből külföldi: 15.916) vendég 68.935 vendégéjszakát (ebből külföldi: 27.648) töltött el. A legkevésbé kedvelt hónap a január volt, mintegy 11.169 vendéggel (ebből külföldi: 4.397) és 26.419 (ebből külföldi: 8.896) vendégéjszakával.

- Az átlagos tartózkodási idő havi bontásban 2,0 és 2,7 éjszaka között ingadozik, a legmagasabb érték decemberben, a legalacsonyabb májusban volt.
- A gyógy szállodákban 2002-ben 32.589 fő szállt meg. A vendégforgalom havi bontására jellemző, hogy a legkedveltebb hónap szintén az augusztus, a legkevésbé kedvelt a január. Az átlagos tartózkodási idő magasabb, mint általában a szállodákban 2,5 (júliusban) és 3,4 (márciusban) között mozog.
- **A szállodák férőhelyeire vetített kapacitás-kihasználtsága 2002-ben 28,9 % volt.**
- A szállodák szobakihasználtsága összesen 39,3 % volt 2002-ben. Általánosan elmondható, hogy az augusztus és a szeptember hónapokra jellemző a legnagyobb kihasználtság (51 % feletti), a legalacsonyabb pedig januárra (25,2 %). Az osztályba sorolás alapján a legmagasabb kihasználtság a négycsillagos szállodákat jellemzi (2002-ben 46,4 %), míg a legalacsonyabb az ötcillagos szállodákat (11,1%). Havi bontásban a legmagasabb értékű kihasználtságot a négycsillagos szállodák augusztus hónapban érték el (64,2 %-kal), a legalacsonyabbat 5,2 %-kal az ötcillagos szállodák. Általánosan elmondható, hogy a szállodákra jellemző a nyári csúcsgyörgalom, kivéve az ötcillagos szállodákat, ahol februárban, májusban és szeptemberben legnagyobb a kihasználtság.

Forrás: KSH

- 2002-ben 113.034 külföldi vendég látogatott el a megye szállodáiba, 210.097 vendégéjszakát eltöltve. A külföldi vendégek 74,7 %-a az Európai Unió országaiból érkezett, és átlagosan 1,9 éjszakát töltött a kiválasztott szálláshelyen. A küldő országok közül kiemelkedik Németország, innen 41.956 fő érkezett, ami a külföldi vendégforgalom 37 %-a. Jelentős

küldő ország Ausztria is, innen 22.327 turista érkezett. Az átlagos tartózkodási idő tekintetében azonban nem ezen két ország emelkedik ki, hanem Oroszország, az innen érkező 956 turista 4,0 éjszakát töltött a megyében. Magas továbbá a Dániából érkező turisták (1.113 fő) tartózkodási ideje is, 2,6 éjszaka.

A szállodák mellett az **egyéb kereskedelmi szálláshelyek** vendégforgalmi adatait tekintve megállapítható:

- A legjelentősebb forgalmat a panziók bonyolítják le a legnagyobb forgalmat, itt szállt meg az összes vendég (122.004 fő) mintegy 57 %-a.
- A belföldi és külföldi vendégek arányát tekintve a vendégek 62,2 %-a belföldről, 37,8 %-a pedig külföldről érkezett. A külföldiek legkedveltebb szállástípusai a kempingek és panziók. A kempingek vendégforgalmának 86,5 %-át, a panziók vendégforgalmának 43,8 %-át a külföldi vendégek alkotják. A külföldi vendégek legkisebb arányban az ifjúsági szállásokat keresik fel.

Egyéb kereskedelmi szálláshelyek vendégszáma 2002.

	Külföldi vendég-szám	Belföldi vendégszám	Összesen
Panzió	30665	39266	69931
Turistaszállás	2455	16572	19027
Ifjúsági szálló	62	6543	6605
Üdülőtábor	2017	11836	13853
Kemping	10887	1701	12588
Összesen	46086	75918	122004

Forrás: KSH

- A vendégek számához hasonlóan a panziókban realizálódott a legtöbb vendégéjszaka is, mintegy 50 %-a.
- Szintén a vendégek számához hasonlóan a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma is, az összes vendégéj 34,6 %-a. A külföldiek által legkedveltebb szálláshelyen, a kempingben töltötték el az ott realizálódott éjszakák 86 %-át.
- Az átlagos tartózkodási idő 2,2 éj, a legmagasabb az ifjúsági szállásokon 3,9 éj. A külföldiek tartózkodási idejére jellemző, hogy annak ellenére, hogy az általuk legkevésbé kedvelt szálláshelyen, az ifjúsági szállásokon 8,5 éjszakát töltenek el. A panziókban 2,0, a turistaszállásokon 1,4, az

üdülőtáborokban 3,2, a kempingekben 2,2 éjszakát töltenek az ide látogató külföldiek.

Egyéb kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma 2002.

	Külföldi vendég-éj-szám	Belföldi vendég-éj-szám	Összesen
Panzió	60988	77720	138708
Turistaszállás	3323	38751	42074
Ifjúsági szálló	530	25029	25559
Üdülőtábor	6376	34086	40462
Kemping	23779	3901	27680
Összesen	94996	179487	274483

Forrás: KSH

- Az egyéb kereskedelmi szálláshelyeken 73,9 %-ban Európai Unió valamely országából érkeztek vendégek (34.074 fő) 70.851 vendégéjszakát eltöltve. A szállodákhoz hasonlóan Németországból és Ausztriából érkezett a legtöbb vendég, 14.966 és 9.118 fő. A legtöbb éjszakát Izraelből érkezett vendégek töltötték a megyében, 2,7 éjszakát töltött itt átlagosan az ide érkező 62 fő. Magas továbbá a Nagy-Britanniából érkezők tartózkodási ideje is, 575 fő átlagosan 2,4 éjszakát tölt a megyében.

Kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának összefoglaló táblázata

	1980	1990	2000	2001	2002
Vendég	268669	365388	387858	369433	355339
Külföldi	72083	173777	153568	156039	159120
Vendégéjszaka	611047	778947	987627	888050	819250
Külföldi	133457	292221	300516	304648	305093
Átlagos tartózkodási idő	2,3	2,1	2,5	2,4	2,3
Külföldi	1,9	1,7	2,0	2,0	1,9

Forrás: KSH

A **magán szálláshelyek** vendégforgalmára jelentős, és különböző irányú változások jellemzők:

- A **fizetővendéglátás** vendégszámában bár 2000 és 2001 között némi (4 %-os) növekedés jellemző, 2002-re a 2000. évhez viszonyítva 21 %-kal csökkent a vendégek száma. A külföldi vendégek száma ingadozott e három év alatt, de 2002 is 2000-hez viszonyítva mindenképp növekedést mutat (12 %). Így megállapítható, hogy a belföldi vendégek jelentős számú csökkenésének következménye a vendégszám-csökkenés (2000-ben 10032 fő, 2002-ben 6575 fő belföldi vendéget regisztráltak.).
- 37,5 %-os csökkenés jellemzi a vendégéjszakák számát is, amit szintén a belföldi turisták elmaradása és rövidebb ideig való tartózkodása okoz, hiszen a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma 2000 és 2002 között közel 12 %-kal növekedett a fizetővendéglátásban.
- Az átlagos tartózkodási idő 1 nappal csökkent 2002-re (2000-hez viszonyítva), a külföldi vendégek tartózkodási ideje ezen két év viszonylatában nem változott.
- A **falusi szállásadás** szintén kedvezőtlen képet mutat. Az összes vendég száma a külföldi vendégek számának csökkenése miatt csökkent, bár 2000 és 2002 között 339 fővel több belföldi vendég érkezett.
- A vendégéjszakák számának 5 %-os csökkenése mutatható ki (2000 és 2002 között), a külföldiek esetében ez 20 %-os csökkenést jelent. A külföldiek elmaradásából következő vendégéjszaka számának csökkenését a belföldi vendégek „enyhítették”.
- Az átlagos tartózkodási idő 0,1 éjszakával csökkent, a külföldiek pedig 0,2 éjszakával töltenek el kevesebbet a falusi szálláshelyeken.

Magánszálláshelyek vendégforgalma 2002.

	Fizetővendéglátás			Falusi szállásadás		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Vendégek száma	14142	14744	11181	6553	7158	6415
Ebből külföldi	4110	4937	4606	3314	3768	2837
Vendégéjszakák száma	64589	64641	40310	23992	24226	22814
Ebből külföldi	9657	10277	10782	11368	11858	9122
Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	4,6	4,4	3,6	3,7	3,4	3,6
Ebből külföldi	2,3	2,1	2,3	3,4	3,1	3,2

Forrás: KSH

4.3 Győr-Moson-Sopron megye kistérségeinek szálláshely-kínálata és vendégforgalma

A megye hat kistérségre osztható: Csornai, Győri, Kapuvári, Mosonmagyaróvári, Soproni, Téti kistérség. A kistérségek összehasonlításának célja a kistérségek között a győri kistérség „szerepének”, helyzetének megállapítása.

4.3.1 A kistérségek szálláshely-kínálata

Kistérségek szálláshely-kínálata 2002.

Kistérség	Kereskedelmi szálláshelyek		Magánszálláshelyek	
	férőhely	férőhely 1000 lakosra	férőhely	férőhely 1000 lakosra
Csornai	352	10	126	3
Győri	5251	31	550	3
Kapuvári	434	17	27	1
Mosonmagyaróvár	1915	26	882	12
Soproni	6861	74	1261	14
Téti	330	10	69	2
Összesen	15143	35	2915	7

Forrás: KSH

Mind a kereskedelmi, mind a magánszálláshelyek férőhelyszámának tekintetében a megyében három kistérség, a Győri, a Soproni és a Mosonmagyaróvári kistérség emelkedik ki. E három kistérségben a megye kereskedelmi szálláshely- és magánszálláshely férőhelyszámának mintegy 92 %-a található. A három kistérség közül a legmagasabb arányban a Soproni kistérség rendelkezik a szállásférőhelyekkel.

A Győri és a Soproni kistérség adatainak összehasonlításából kitűnik:

- A kereskedelmi szálláshelyek férőhelyszáma a két kistérség esetében mintegy 1600 férőhellyel tér el, ami azt jelenti, hogy a megye összes férőhelyszámához viszonyítva a Győri kistérség 10 %-kal kevesebb férőhellyel rendelkezik, mint a soproni.
- Az 1000 lakosra vetített kereskedelmi férőhelyszám tekintetében már nagyobb eltérés mutatható ki. A Győri kistérség a megyei adattól 4 férőhellyel elmarad, míg a soproni adatok 39 férőhellyel meghaladják azt.

- A magán szálláshelyek tekintetében a Győri kistérség a megyei férőhelyeknek mintegy 18 %-ával, a soproni több mint 43 %-ával rendelkezik.
- Az 1000 lakosra vetített férőhelyszám tekintetében még kedvezőtlenebb a Győri kistérség helyzete, 1000 lakosra 3 férőhely jut, míg a soproni esetben ugyanez az arány 14 fő. A Győri kistérség így jóval a megyei átlag alá szorul, míg a soproni kétszeresét mutatja a megye adatainak.

4.3.2 A kistérségek vendégforgalmi adatai

Kistérségek vendégforgalmi adatai 2002.

Kistérség	Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszaka 1000 lakosra	Magán szálláshelyek vendégéjszaka 1000 lakosra
Csornai	204	131
Győri	1468	62
Kapuvári	724	125
Mosonmagyaróvár	1602	235
Soproni	4433	283
Téti	196	29
Összesen	1883	145

Forrás: KSH

Az 1000 lakosra vetített vendégforgalmi adatok vizsgálatában a Győri kistérség a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak számában a megyei átlag alatti 3. helyet foglalja el, míg a magán szálláshelyek tekintetében szintén a megyei átlag alatt maradván az 5. helyet foglalja el.

Érdemes azonban az 1000 lakosra jutó férőhely és vendégéjszakák számát is összehasonlítani. Ezen adatokból kitűnik, hogy a kereskedelmi szálláshelyek tekintetében a Győri kistérség (1468 éj, 31 férőhely jut 1000 lakosra vetítve) a megyei átlag alatt marad (1883 éj, 35 férőhely 1000 lakosra). A magán szálláshelyek esetében az alacsony férőhelyszám alacsony vendégéjszakákkal (62 éj, 3 férőhely 1000 lakosra) is társul, így a kistérség adatai megegyeznek arányaiban a megyei átlaggal (145 éj, 7 férőhely 1000 lakosra). A győri kistérség esetében így a kereskedelmi szálláshelyek kihasználtsága növelhető lenne még.

4.4 Győr szálláshely-kínálata és vendégforgalma

4.4.1 Győr szálláshelykínálata és vendégforgalma a régió „fürdővárosaival” való összehasonlításban

A régió „fürdővárosainak” szálláshely-kapacitása (férőhely) 2002.

Település	Kereskedelmi szálláshely	Ebből szálloda	Magán szálláshely
Sopron	5471	2247	367
Bük	3869	1292	3054
Győr	4486	2122	196
Hévíz	5688	4837	4869
Kapuvár	373	82	13
Lenti	513	28	649
Mosonmagyaróvár	791	540	446
Sárvár	932	388	356
Zalakaros	2509	1448	3584
Régió összesen	52534	18707	40118

Forrás: KSH

A táblázat alapján Győr „helyezései”:

- A kereskedelmi szálláshelyek férőhelyszámának tekintetében Hévíz, Sopron után a 3. helyezett, a régió férőhelyeinek 8,5 %-ával.
- A szállodák férőhelyszáma alapján szintén Hévíz, Sopron után a 3. helyezett, a régió férőhelyeinek 11,3 %-ával.
- Magán szálláshelyek esetében 8. helyezett, egyedül Kapuváron van kevesebb férőhely.

A régió „fürdővárosainak” vendégforgalma 2002.

Település	Vendégszám			Vendégéjszaka		
	ker. szállásh.	ebből szálloda	magán-szálláshely	ker. szállásh.	ebből szálloda	magán-szálláshely
Sopron	141967	104268	3151	344510	265680	14624
Bük	76194	52225	23556	425206	282261	153734
Győr	91948	65581	784	222822	153796	5958
Hévíz	164321	156852	17689	955596	920517	69800

Kapuvár	3083	1974	77	15996	11447	596
Lenti	5972	208	2332	28912	225	11523
Mosonm a- gyaróvá r	41508	32623	5030	88623	62832	11135
Sárvár	25285	13934	1408	127575	67387	23770
Zalakaró s	42593	36706	15677	225563	177105	120688
Régió összesen	972009	631036	126757	3485829	2385195	755169

Forrás: KSH

A táblázat alapján Győr „helyezései”:

- Kereskedelmi szálláshelyek vendégszáma alapján Hévíz, Sopron után a 3. helyezett, a régió vendégszámának 9,4 %-ával.
- Szállodák vendégforgalmában Hévíz, Sopron után a 3. helyezett, a régió vendégszámának 10,4 %-ával.
- Magán szálláshelyek esetében 8. helyezett (egyedül Kapuváron szállt meg kevesebb vendég) a régió vendégszámának 0,6 %-ával.
- Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma alapján Hévíz, Bük, Sopron, Zalakaros után az 5. helyezett, a régió vendégéjszakáinak 6,4 %-ával.
- Szállodák vendégéjszakáinak száma alapján Hévíz, Bük, Sopron, Zalakaros után az 5. helyezett, a régió vendégéjszakáinak 6,4 %-ával.
- Magán szálláshelyek vendégéjszakái tekintetében 8. helyezett (egyedül Kapuváron regisztráltak kevesebb vendégéjszakát) a régió vendégéjszakáinak 0,8 %-ával.

Összegzés

Összefoglalva elmondható, hogy Győr a „fürdővárosok” sorában a kereskedelmi szálláshelyek kapacitását tekintve jelentős erővel rendelkezik. Jó a helyzet a vendégek számának tekintetében is, azonban a vendégéjszakák száma azt mutatják, hogy a város szálláshelyein a tartózkodási idő alacsony, rövid ideig maradnak a turisták. A magán szálláshelyek alacsony férőhelyszámán azonban mintegy 7,6 napos átlagos tartózkodási idő realizálódik, ami kedvező.

4.4.2 Győr szálláshely kínálata

Győrben található hotelek és kínálatuk 2002.

Név	Férőhely (fő)	Konferencia-terem (fő)	Étterem (fő)
Kálvária Hotel****	36	45	80
Konferencia Hotel****	42	150	60
Schweizerhof Hotel****	59	140	35
Alfa Hotel***	27	60	50
Baross Hotel***	43		
Bolero Hotel***	32	60	130
Corvin Hotel***	48	40	
Fonte Hotel***	28	70	150
Golden Ball Club***	74	35	180
Hedyn Thermal Hotel***	34		
Királyszék Hotel***	46	50	
Klastrom Hotel***	103		70
Lévai Hotel***	28		90
Paár Hotel***	51		
Paár Szieszta Hotel***	63	60	
Rába Hotel***	307	220	280
Rábaparti Hotel***	50		250
Révész Hotel***	151	120	120
Senator Hotel***	64	110	
Smaragd Hotel***	20		
Weldi Hotel***	25		

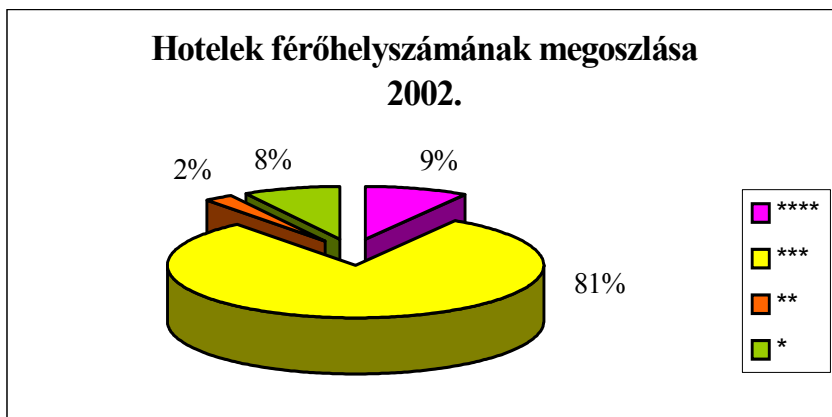
Wesselényi Hotel***	46	30	35
Fortunatus Hotel**	38	40	
Pannónia Hotel*	68	80	
Szárnyaskerék Hotel*	60	60	

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

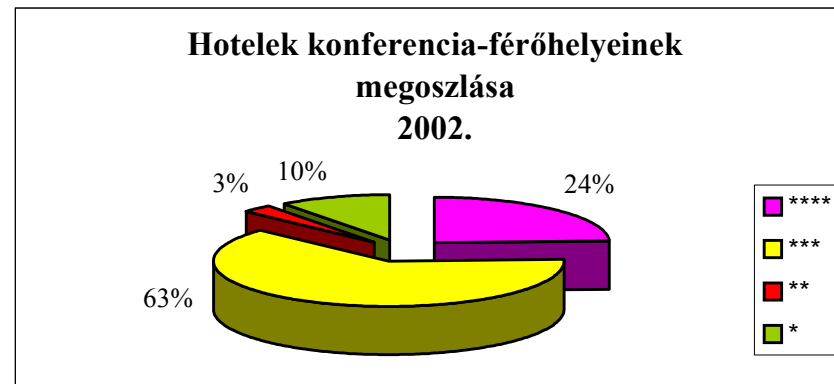
- Győrben mintegy 25 hotel található. A kínálat igen széles, 4 db 4 csillagos, 19 db 3 csillagos, 1 db 2 csillagos és 2 db 1 csillagos hotel várja a vendégeket.
- A férőhelyek számának megoszlásában a 3 csillagos szálláshelyek férőhelyszáma a legmagasabb 1240 férőhellyel, a 4 csillagos hotelek férőhelyszáma 137, az 1 csillagosoké 128, és a 2 csillagosé 38.

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

- A 3 és 4 csillagos szálláshelyeken általában (kevés kivétellel) van éttermi szolgáltatás is, összesen mintegy 1530 fő fogadásával.
- A hotelek jelentős konferenciaturizmus-forgalmat bonyolítanak le. A szállástípusok közül a férőhelyek számához viszonyítva jelentősen nagyobb a konferencia-férőhelyek száma a 4 csillagos hotelekben (mintegy 335 fő fogadására alkalmas a 3 db 4 csillagos hotel).

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

- A hotelek szobáinak felszereltségét tekintve a Kálvária Hotel**** emelhető ki, itt a szobákban TV, telefon, minibár, széf, fürdőszoba és légkondicionáló is található. A város másik két 4 csillagos szállodájának szobái is jól felszereltek, az említett szolgáltatások közül csak széffel nem rendelkeznek szobáik. Általánosan elmondható, hogy a szálláshelyek szobái jól felszereltek, az egyéb szolgáltatásokon kívül mindegyik rendelkezik pl.: fürdőszobával is.
- A szabadidős tevékenységek kínálatát tekintve kiemelhető a Fortunatus Hotel**, a Golden Ball Club***. Jellemző szabadidős szolgáltatások: szauna, szolárium, masszázs, fitness terem.
- Ár: 6.000-26.000 Ft (az ár két ágyas szobára vonatkozik reggelivel).

Győrben található panziók és kínálatuk 2002.

Név	Férőhely (fő)	Konferenciaterem (fő)	Étterem (fő)
Amstef Hattyú Fogadó	50		
Aranyszarvas Fogadó	44	80	
Árpád Panzió	12		
Camillo Panzió	14		80
Cirill és Method Vendégház	53	30	
Corvin Panzió	7		
Csendes Éj Panzió	12		
Duna Panzió	35		
Família Panzió	18		
Fantázia Panzió	16		60
Fehérhajó Panzió	30		
Gróf Cziráky Panzió	25		
Hummel Panzió	19		
Hunyadi Panzió	28		30
Katalinkert Panzió	15		180
Kálvária Panzió	38	80	80
Kertész Panzió	18		
Kiskút liget Panzió	19		
Kuckó Panzió	14		
Muskátló Panzió	14		34
Pető Panzió	23		
Pihenő Vendégház	34	80	180
Pongrácz Panzió	12		

Relax Panzió	28		
Ringa Panzió	14		
Sámson Panzió	14		
Sport Panzió	45		
Sport Panzió	14		
Szederfa Panzió	11		
Szenti Panzió	35		
Szent Kristóf Panzió	13		
Teátrum Panzió	22		70
Termál Panzió	35		
Tia Maria Panzió	10		
Trófea Fogadó	14		120

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

- A hotelek férőhelyszámához viszonyítva a panziók közel fele annyi vendéget tudnak fogadni, mint a hotelek. A városban 35 db panzió 805 férőhellyel rendelkezik.
- Hasonlóan „alacsony” a hotelekhez viszonyítva az éttermi férőhelyek száma is, mintegy 834 fő fogadására nyílik összesen lehetőség (9 panzió foglalkozik éttermi szolgáltatásokkal).
- A panziók közül 4 panzió (Aranyszarvas Fogadó, Cirill és Method Vendégház, Kálvária Panzió, Pihenő Vendégház) fogad konferenciare résztvevőket, mintegy 270 férőhellyel.
- A panziók szolgáltatásait tekintve elmondható, hogy szobáik a hotelekhez hasonlóan jól felszereltek: 34 panzió szobái fürdőszobával rendelkeznek, TV minden panzió szobáiban található, egyéb szolgáltatások: telefon, minibár, légkondicionáló. Szolgáltatási struktúráját tekintve a Kálvária Panzió emelhető ki, itt található a szobákban: TV, telefon, minibár, széf, fürdőszoba, légkondicionáló is.
- A panziók szabadidős szolgáltatásait tekintve már sokkal szűkebb a választási lehetőség:
 - Amstel Hattyú Fogadó szauna,
 - Aranyszarvas Fogadó szauna, solárium, masszázs, fitness terem,
 - Fehérhajó Panzió szauna, solárium, masszázs, fitness terem,

- Kiskút liget Panzió szauna, szolárium, masszázs, fitness terem,
 - Pihenő Vendégház medence, masszázs,
 - Relax Panzió fitness terem,
 - Sámson Panzió szauna,
 - Sport Panzió szauna,
 - Szent István Panzió szauna,
 - Szent Kristóf Panzió szauna, pezsgőfürdő.
- Ár: 7.000-12.000 Ft (az ár egy két agyas szobára vonatkozik reggelivel).

Rába Hotel	21661	16437	5224	36208	27308	8900
Weldi Hotel	636	480	156	1406	914	492
Wesselényi Hotel	2179	1618	561	3902	3178	724
Hedyn Hotel	511	373	138	2257	2025	232
Fortunatus Hotel	1528	66	1462	3631	168	3463
Pannónia Hotel	434	109	325	550	183	367
Szárnyaskerék Hotel	2164	273	1891	2398	403	1995

Forrás: KSH

Győrben található kempingek és kínálatuk 2002.

Név	Férőhely
Kiskút Kemping	motel: 96 fő, faház: 180 fő, apartman: 42 fő, lakókocsi: 140 fő
Napsugár kemping	Sátorhely: 200 fő, faház: 25 fő
Pihenő Kemping	Faház: 32 fő, sátorhely: 100 fő.
Achilles Park	40 fő, konferenciaterem és étterem: 100 fő.

Forrás: Szálláshelyek Győr (kiadvány)

4.4.3 Győr szálláshelyeinek vendégforgalma

Győr néhány szálláshelyének vendégforgalma 2002.

Szállás	Vendégforgalom			Vendégéjszakák		
	össze- sen	kül- földi	bel- földi	össze- sen	kül- földi	bel- földi
Hotel Konferencia	1410	619	791	3954	2576	1378
Hotel Schweizerhof	3636	3260	376	5976	5481	495
Corvin Hotel és Panzió	1199	224	975	3473	426	3047
Fonte Hotel	1868	1498	370	3620	3106	514
Golden Ball	5089	3837	1252	8695	6904	1791
Hotel Alfa	554	262	292	1869	1368	501
Hotel Baross	2283	1877	406	4597	3984	613
Hotel Bolero	278	131	147	499	226	273
Hotel Seminar	2916	775	2141	4737	1119	3618
Hotel Senator	1815	931	884	2828	1560	1268
Klasmont Hotel	6244	4773	1471	9371	7233	2138
Lévai Hotel	196	116	80	529	327	202

5. A fürdőváros-fejlesztés alapkoncepciójának részletes kidolgozása

5.1. A fürdőváros, mint elméleti kategória kidolgozása és a fürdővárosi jelleget befolyásoló szempontok

A hétköznapi szóhasználatban spontán alkalmazzuk a fürdőváros kifejezést. Arra azonban, hogy valójában miért nevezünk egy települést fürdővárosnak, nehéz pontos választ adni. A magyar jog jelenleg nem szabályozza használatát és tulajdonosának nem jelent sem kiváltságokat, sem kötelezettségeket viselése.

Az alábbiakban turizmuselméleti szempontból **meghatározzuk, melyek azok a szempontok, amelyek egy települést fürdővárossá tesznek.** Nem tervezük, hogy definíciót adjunk a fürdővárosnak, mint kategóriának, de pontos szempontrendszert fogalmazzunk meg, amely gyakorlatiasan alkalmazható fürdővárosok elemzéséhez.

Munkánk eredménye lehet egy olyan elemző munka, amely segítséget nyújt Győr MJV-nak a teljes terület fejlesztésére vonatkozólag.

5.1.1. A kereslet

A kereslet a turizmus rendszerének alapvető eleme, ennek hiánya a rendszer működésképtelenségéhez vezet. Ahhoz tehát, hogy egy adott település esetében turizmusról beszélhessünk, alapvető fontosságú, hogy egyrészt kereslet mutakozzék a település iránt, másrészt pedig ezt a keresletet elsősorban a fürdő és köré csoportosuló szolgáltatások eredményezzék.

Statisztikai módszerek szerinti vizsgálatok

Kereslet a település iránt

A település iránti keresletet a település kereskedelmi és magán szálláshelyein regisztrált vendégek számával mérhetjük. Ez a szám azonban nem feltétlenül azonos a fürdő által indukált és kereskedelmi szálláshelyet igénybe vevő kereslettel, hiszen a településen megszálló vendégek tartózkodásának oka lehet más eredetű is (pl. üzleti utazás, tranzit jellegű tartózkodás, stb.), valamint a fürdőváros iránti kereslet nem feltétlenül jár együtt a településen töltött vendégéjszakával (pl. egy adott rendezvényre látogatók, a fürdőt egy napos kirándulóként felkeresők).

A fürdő által indukált kereslet

A fürdő indukálta kereslet mérésére jó módszernek tekinthetjük a fürdőknél regisztrált éves vendégforgalmat, mely az eladott belépőjegyek alapján azt mutatja, hogy egy évben hányan keresték fel az adott fürdőt. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy ebben a számban szerepelnek a fürdőt felkereső helyi lakosok, valamint az egy napra érkező, kizárólag a fürdő szolgáltatásait igénybevevő látogatók is. Nem szerepelnek azonban azok a vendégek, akik a fürdőhöz kapcsolódó szálláshelyek vendégeiként jelentősebb időt töltenek a településen. A következtetéseknel azt is figyelembe kell venni, hogy a fürdővendégek száma valójában a fürdőbe való belépések számát jelenti, és nem egyezik a fürdővendégek valós számával (nem jelent ugyanannyi különböző vendéget), hiszen egy vendég többször is felkereshette a fürdőt.

A vendégszámok objektív megítéléséhez így adatok, arányszámok megadására van szükség, amelyek a következők lehetnek:

- A fürdőt látogató vendégek száma,
- A vizsgált településeken a fürdővendégek számát viszonyítjuk a település kereskedelmi- és magán szálláshelyein regisztrált vendégek számával.
- A település vendégforgalmának száma miként aránylik a lakónépesség számához.

Vendégmegkérdezés szerinti vizsgálatok

A számadatokból kapott képet tovább lehet finomítani. Erre egy kvalitatív módszer – vendégmegkérdezés - segítségével kerülhet sor. Egy vendégkör-felmérés választ adhat arra, hogy

a települést felkereső turisták motivációjában mekkora szerepet játszott

- a fürdő,
- a fürdővároshoz kapcsolódó egyéb szolgáltatások és jellemzők.
- a települést felkereső turisták utazási döntését mennyiben befolyásolta a település fürdőszolgáltatásaiból eredő hírnév,
- milyen módon és eszközök formájában jutott el hozzájuk a település hírneve.

A vendégmegkérdezés – azon kívül, hogy segít meghatározni a fürdőváros iránti kereslet minőségét, tulajdonságait, a turistában a településről kialakult képet, véleményt – számos más információt is szolgáltat, melyek a további fejlesztések tervezésekor és megvalósításakor lehetnek nagyon hasznosak.

5.1.2. A kínálat – a fürdőváros, mint termék

A fürdőváros, mint kínálat, rendkívül összetett terméket/termékcsomagot takar. Vizsgálata éppen e miatt sokrétű megközelítés segítségével lehetséges.

Vonzerő problematika

A kínálat alapelemét a vonzerő képezi, amely egy fürdőre alapozó település esetében a víz, amely lehet

- gyógyvíz,
- termálvíz,
- hideg kútvíz,
- természetes és mesterséges felszíni víz (folyó, tó, tenger, óceán).

Az egyes vizek jelentős különbségeket okoznak a termékfejlesztés területén is, amely kihatással van a vendégekre egyaránt.

Fürdő, mint termék

A fent említett különbségek és különösen a termékfejlesztésre költendő források eredményeként a fürdők és azokon keresztül a települések is eltérő jellegűek, más-más szolgáltatásokat telepítenek maguk köré, amelyek tulajdonosságai is különböznek egymástól.

Fürdőszolgáltatások

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a szolgáltatásokat, amelyek a fürdőn belül várják a vendégeket, és amelyek jó része hozzájárul egy komfortos, széles szolgáltatást nyújtó termék biztosításához, a vendégek jóérzéséhez.

Gyógy- és/vagy termálvízre épült fürdő esetén:

- ülőmedence,
- sportmedence,
- gyermekmedence,
- élménymedence,
- egyéb élményszolgáltatások,
- gyógyszolgáltatások,
- beauty szolgáltatások,
- fitness, sportszolgáltatások,

- egyéb prevenciós szolgáltatások,
- kölcsönző,
- étterem,
- egyéb vendéglátás,
- zöldövezetek aránya, parkosított terület,
- térburkolatok.

Termál- és/vagy hideg kútvízre épült strandfürdő

- ülőmedence,
- sportmedence,
- gyermekmedence,
- élménymedence,
- egyéb élményszolgáltatások,
- kölcsönző,
- beauty szolgáltatások,
- fitness, sportszolgáltatások,
- egyéb prevenciós szolgáltatások,
- étterem,
- egyéb vendéglátás,
- zöldövezetek aránya, parkosított terület,
- térburkolatok.

Természetes vagy mesterséges vízre épült fürdőszolgáltatások

- kijelölt strand,
- élményszolgáltatások,
- vízibicikli,
- strandröplabda,
- csónakázás,
- sétahajózás,
- kölcsönző,

- étterem,
- egyéb vendéglátás,
- zöldövezetek aránya, parkosított terület,
- térburkolatok.

További elvárható szolgáltatások minden típus esetén:

- barátságos vendégfogadás,
- nyelvtudás,
- szakképzett munkaerő és annak megfelelő számú rendelkezésre állása,
- magas műszaki színvonal.

Vonzáskörben jelentkező különbségek

A gyógy- és termálvízre alapozott fejlesztések eredményeként létrehozott fürdők eltérő mértékben ugyan, de rendszerint nemzetközi vonzáskörrel is rendelkeznek. Még igen kis fürdők esetében is tapasztalható kisebb külföldi vendégmozgás. A strandfürdők szinte kizárólag egy-egy település belső igényeinek kielégítésére létrejött szolgáltatások, míg a természetes felszíni vizek vonzásköre meglehetősen változó (magasabb hőmérsékletre felmelegedő óceánok és tengerek, nagyobb tavak esetében jelentős belföldi mozgás mellett nemzetközi kereslet is mutatkozik, míg kisebb tavak, esetleg folyók tekintetében kisebb vonzáskörrel beszélhetünk. A vonzáskör jelentősége a fürdőváros kategória meghatározásakor fontosnak tekinthető, hiszen egy fürdő jelentős infrastruktúrájának kiépítéséhez, majd fenntartásához komoly kereslet szükséges. Ez a kereslet, amely nem feltétlenül szükséges, hogy külföldi legyen, tud meghatározó mértékben szerepet játszani egy adott település életében.

Vendégkör származási területei (küldőterületek)

Célcsoportban jelentkező különbségek

A gyógyvízre és/vagy termálvízre épülő termékek célcsoportjai általában gyógyulási, kikapcsolódási szándékból utazók, akik jellemzően a közép- és az idősebb korosztályból kerülnek ki. A kútvizes, valamint a felszíni vizek strandjait főként a vízparti kikapcsolódást kereső, rekreációs céllal utazó, főként fiatalabb korosztályt képviselő családok, baráti társaságok, csoportok keresik fel.

Nem ritka azonban, hogy egy adott fürdőben gyógy- és/vagy termálvizes medencék, valamint strandmedencék egyaránt kialakításra kerülnek. Eb-

ben az esetben a vegyes hasznosításnak megfelelően egymástól meglehetősen különböző célcsoportok jelentik a település vendégkörét.

Vendégkörfelmérés (információk a vendégekről – kik ők, származás, életkor, nem, foglalkozás, utazási szokások, utazási motivációk).

Szolgáltatások a fürdő környezetében

A fürdő környezetének kínálatának elengedhetetlen részét képezik a szálláslehetőségek és a vendéglátóipar szolgáltatásai. A szolgáltatásnak, annak komfortfokozatának az alapterméket képező fürdő színvonalával és célcsoportjának igényeivel kell harmonizálni.

A fürdők kiegészítő szolgáltatásaihoz hozzátartoznak a hangulati elemként is szolgáló foglaltatók, cukrászdák, kávézók, sörözők, borozók, táncos szórakozóhelyek, stb. A gasztronómiai élményeken és az éjszakai élethez kapcsolódó kikapcsolódási lehetőségeken túl különösen a kisebb településeken a lehetőségek elég korlátozottak. A kulturális és egyéb programlehetőségek biztosítása általában a szűkebb és tágabb környék kínálatára alapozva történik.

Szálláshelyek (fajtái, férőhelyek, kihasználtság),

Vendéglátóegységek (száma, fajtái).

Rendezvények

A fürdővárosi kínálat részét képezik a rendezvények is. Ezek egyik típusa, amely a fürdő hírnevét s napra koncentráltan jelentősen felduzzasztja a település látogatóinak számát és segít a fürdővárosi hírnév öregbítésében. Ez a típusú rendezvény általában olyan formában kapcsolódik a fürdőhöz, hogy az biztosítja a helyszínt számára. A rendezvények második típusát azok az események jelentik, melyek a fürdőváros vendégeinek szórakoztatását célozzák. Itt kisebb létszámot megszólító rendezvényekről van szó, melyek a településen tartózkodás időtartama alatt segítik a kellemes időtöltést.

A települése rendezvények fajtái, jellege, hossza (kapcsolódik-e a fürdőhöz),

Rendezvények vonzereje (látogatószám, látogató összetétel).

5.1.3. Fürdővárosi arculat megteremtése

Fürdővárosi arculat kialakítása

Fürdővárosi arculat alatt jelen tanulmányban nem azt a képet értjük, amelyet önmagáról alkot egy adott település, sem azt az ideális képet, amelynek látszani szeretne és nem is azt a képet, amit a promóción keresztül közvetít magáról. Itt egyrészt azzal a valós képpel foglalkozunk, mely egy adott

településre érkezve fogadja a turistát, másrészt azzal a képpel, amely az adott településről a nem ott lakó emberekben él. Ezen jegyek pontos feltérképezéséhez az alábbi szempontok vizsgálata szükséges:

A településkép:

A fürdő és közvetlen környezete, a közterületek rendezettsége, tisztasága, a virágos terek, parkok alapvető feltételeit képezik egy fürdővárosnak. A zöldfelületek nagy száma mellett fontos, hogy ne csak a méretük által, hanem funkcionálisan is segítség a település fürdőváros jellegének erősítését. Mivel a fürdővárosok mindegyike alapvetően rekreációs célokat szolgál, ezért rendelkezniük kell sétálásra alkalmas utcákkal vagy sétányokkal, közterületeken elhelyezett padokkal esetleg játszóterekkel is. Ahhoz, hogy egy települést fürdővárosnak lehessen tekinteni, többségében tiszta, virágos magánportákra is szükség van.

Névhasználat:

A településre érkezve, valamint az információgyűjtés során a turista elsők között a település nevével találkozik. A -fürdő vagy -fürdőváros toldalék használata sem elsősorban a települést jelző táblákon, inkább a promóciós anyagokban történik. A név már önmagában is utalhat a fürdővárosi jellegre, ez azonban viszonylag ritka jelenség, bár kedvezőnek értékelhető. Ugyanakkor, megítélésünk szerint a -fürdő vagy -fürdőváros toldalék használata nem feltétele a fürdővárosi rang használatának.

Hírnév:

Vendégmegkérdezés segítségével lehet kideríteni, hogy az emberekben milyen kép él megérkezésük előtt a településről. A hírnév egy fürdőváros esetében azt jelenti, hogy a település nevének hallatán a megkérdezettnek a fürdő, a fürdőszolgáltatások, a fürdőváros, mint termék jut eszébe. Amennyiben az emberekhez már eljutott a település hírneve, de nagyobb részüknél ez nem kapcsolódott össze a fürdővárosi jelleggel, úgy az ezt közvetítő promóció még nem felel meg a feltételeknek. Fontos kérdés a megkérdezés földrajzi kiterjedtsége. Általában elmondható, hogy egy belföldi vendégmegkérdezéssel már jó eredményeket lehet elérni adott települések megítélésére, hírneve szempontjából. Természetesen a legjobb, ha nemzetközi szinten is visszajelzést kaphatunk, de ez csak igen nagy hagyományokkal rendelkező fürdők esetében reális elvárás.

Promóciós tevékenység

A promóciós tevékenység a fürdővárosi arculat kialakításában meghatározó szerepet játszik, ez ugyanis a személyes tapasztalatok után a leghatékonyabb módszer a fürdővárosi arculat bemutatására, érzékeltetésére. A promóciós tevékenység akkor hatékony, ha egységes stratégia mentén

szerveződik. Ennek hiányában elmarad az egyes eszközök és akciók egymást erősítő hatása, azok akár gyengíthetik vagy ki is olthatják egymást. Tudatos, átgondolt települési promóciós tevékenységet jelez, ha a település rendelkezik erre vonatkozó, rögzített, elfogadott és az érintett szereplők által használt stratégiával.

A promóciós eszközök közül különösen a következőket kell vizsgálni:

A **logó**: A települést fémjelző logó szimbólumként ékeskedik minden promóciós eszközön, megjelenése összekapcsolódik a település nevével. Egy jól sikerült logó érzeteket kelt az emberekben, a jól bevezetett logó segítségével pedig az emberek azonnal az adott településre asszociálnak. A logó, kevés információval sokat mond, önmagában képviseli az egészet, nem mindegy tehát, hogy milyen motívumokat rejt magában. Akár nonfiguratív, akár figurális elemből áll, egy fürdővárosként piacra lépő település logójának valamilyen formában utalnia kell a fürdővárosi jellegre.

A **kiadványok**: A település kínálatát bemutató kiadványok - legyenek akár általános, invitatív jellegűek, akár útikalauzserűek - középpontjában a fürdőnek és a vízhez kapcsolódó lehetőségeknek kell állnia. A kiadvány tematikáját, arculatát, színvilágát erősen meghatározza, hogy mely célcsoport-hoz kíván szólni, valamint hogy a kínálat egyediségét, értékeit milyen módon kívánja megjeleníteni. Az egyediség mellett azonban minden fürdőváros kiadványában közös vonásként kell szerepelni annak, hogy a kommunikálni kívánt üzenetben a fürdővárosi jelleg domináljon.

Egyéb promóciós eszközök: A különböző eszközök mindegyikén a középpontban a fürdő és a vízhez kapcsolódó egyéb szolgáltatásoknak, a település nyújtotta rekreációs, testi-lelki regenerációs lehetőségeknek kell állni.

Ajándéktárgyak: Az ajándéktárgyak a megvásárlást követően emléktárgyakká válnak. Amennyiben a turista tulajdonában maradnak, funkciójuk felidézni egy adott helyszínen átélt élményeket. Az ajándéktárgyak tehát akár élmény, akár személy felidézését szolgálják, azt mindig utal az adott hely jellegzetességeire. Egy jó ajándéktárgy tehát mindig utal az adott hely jellegzetességeire. Egy fürdőváros esetén érdemes tehát olyan ajándéktárgyat kiválasztani, amely utal a fürdőre, a vízhez kapcsolódó lehetőségekre, a település fürdővárosi jellegére.

Tájékoztató, táblarendszer: Egy fürdőváros köszöntőtábláján a fürdővárosra utaló jegyek megjelenítése szükséges (logó, felirat, egyéb elemek). A tájékoztatót segítő táblarendszernek tartalmaznia kell a fürdő felé útbaigazító táblákat és központi információs táblát.

Egy településről való képalkotás folyamatában erősen befolyásoló tényezőknek számítanak az ott élő emberek. A turistákhoz való viszonyuk jelentősen javíthatja, de akár ronthatja is egy település arculatát.

5.1.4. Turizmusmenedzselő szervezet

A település turizmusfejlesztési és promóciós feladatainak ellátást szakképzett, nagy teherbírású profi csapatnak kell irányítania. Az összefogott fejlesztések meghatározó jelentőségűek a fürdővárosi arculat kialakításában. A menedzselő szervezet tekintetében a fürdővárosi rang elérésekor a következőket kell vizsgálni:

A menedzselő szervezet léte, nem léte,

A szervezet feladatainak vizsgálatai,

A munkatársak szakképzettsége,

A munkatársak nyelvi képzettsége

A szervezet tevékenységének értékelése.

5.1.5. Termék- és településfejlesztés

A termék- és településfejlesztés a rendszer kínálati elemére van nagy hatással. Mind a termék- mind a településfejlesztés irányvonalának egybe kell vágnia a kínálattal szemben támasztott alapkritériumokkal. A termékfejlesztés során nagyon fontos az összhang a vonzerőre épülő fürdő fejlesztése, a fürdőhöz és a településhez kapcsolódó egyéb szolgáltatások, a szórakozási lehetőségek, a szálláshelyek és a vendéglátóipari szolgáltatások között. A szűk keresztmetszet elkerülése érdekében a kapacitásoknak meg kell felelni a kereslet igényeinek, valamint a kívánt szolgáltatások teljes palettáját biztosítani kell.

A településfejlesztésben a turizmusnak, azon belül is a fürdővárosi jellegnek prioritást kell kapnia. A fürdőváros működését zavaró fejlesztések elkerülésére a prioritást a település fejlesztésére vonatkozó összes dokumentumnak tartalmazni kell, rögzíteni kell a településfejlesztési stratégiában, valamint érvényesíteni kell a település rendezési tervében is. Fontos, hogy a dokumentációkban foglaltak a megvalósítás útjára is kerüljenek, vagyis egy monitoring rendszer kidolgozása és működtetése minden potenciális fürdőváros feladata.

A fejlesztési dokumentációk között az alábbiak meglétét kell vizsgálni:

Településfejlesztési koncepció, program (ebben a fürdőváros szerepe),

Térségi turizmusfejlesztési koncepció, program (ebben a fürdőváros szerepe),

Fürdő megvalósíthatósági tanulmánya, üzleti terve,

Területrendezési tervek (általános, részletes).

A konkrét fejlesztések vizsgálata:

A település konkrét városfejlesztési lépései, beruházásai,

A fürdő beruházásai

A fürdő szolgáltatásainak fejlesztése (eszközbeszerzések, programcsomagok, együttműködés a környező vállalkozásokkal),

A fürdő környezetének fejlesztései (beruházások, környezetrendezés)

Monitoring rendszer vizsgálata:

Működik-e monitoring (szabályzat, funkciók, szervezet),

A fejlesztési elképzelések és a beruházási rendszer összevetése, annak értékelése,

Forrásszerzések monitoringja.

A **településszerkezetben** a fürdő tartozhat a település szerves részéhez, de különálló egységként is megjelenhet. Amennyiben a fürdő területe a településtől külön áll, úgy összekapcsolásukat valamilyen módon biztosítani kell. A település és a fürdő integrációja ugyanis szintén feltétele a fürdővárosnak.

5.1.6. A fürdőre alapozó szolgáltatások hozzájárulás a település és a lakosság gazdasági helyzetéhez

Ha egy település a fenti szempontok alapján fürdővárosként jöhet számításba, fontos további tényező a turizmus súlya az adott település gazdaságában. A további elemzések során azt kell tehát megvizsgálni, hogy egy adott település gazdasági életében mekkora szerepet játszik a turizmus.

A turizmus ágazatban foglalkoztatott aktív keresők száma: az ágazatra jellemző szezonális alkalmazás és illegális foglalkoztatottság torzíthatják a képet, a hivatalos forrásokból beszerezhető adatok alapvetően informatívak lehetnek. A szálloda- és vendéglátóiparban, a fürdőben és a kapcsolódó, ráépülő szolgáltatásokban foglalkoztatottak számának a település összes foglalkoztatottjának számához viszonyítva jelentős arányt kell képviselni.

Az idegenforgalmi adó: az adón keresztül jól mérhető, mekkora gazdasági jelentőséget képvisel a településen a turizmus. Egy fürdőváros esetében a

települési bevételekben az idegenforgalmi adónak meghatározó súllyal kell szerepelni.

Turisztikai hozzájárulás: egy település idegenforgalmi vállalkozásai által fizetendő turisztikai hozzájárulás mértéke szintén arról nyújt információt, hogy a település gazdasági életében mekkora szerepet játszik a turizmus. Fürdővárosok vizsgálatakor tehát érdemes ezt a számot is elemezni.

5.1.7. Környezetvédelem

A turizmus fenntartható fejlesztése a fürdők fejlesztésére különösen igaz. A természeti kincsekre alapozott vendégforgalom soha nem haladhatja meg a környezet teherbíró képességét, hiszen akkor éppen a vonzerő veszik el. A fürdők esetében tehát vizsgálandó:

Vízfelhasználás jellege,

Vízbázis védelem,

Környező ipar és mezőgazdaság környezetterhelése.

5.2. Összefoglaló táblázat, a fürdővárosi kategória szempontrendszere

Vizsgált terület		Vizsgálati szempontok
Kereslet		A fürdőt látogató vendégek száma, A vizsgált települések kereskedelmi- és magán szálláshelyein regisztrált vendégek száma, Vendégmegkérdezés keresletre vonatkozó tapasztalatai (kik ők, származás, életkor, nem, foglalkozás, utazási szokások, utazási motivációk)
K Í N Á L L A T	Vonzerő	gyógyvíz, termálvíz, hideg kútvíz, természetes és mesterséges felszíni víz (folyó, tó, tenger, óceán).
	T E R M É K (f Ü r d ő)	ülőmedence, sportmedence, gyermekmedence, élménymedence, egyéb élményszolgáltatások, gyógyszolgáltatások, beauty szolgáltatások, fitness, sportszolgáltatások, egyéb prevenciók szolgáltatások, kölcsönző, étterem, egyéb vendéglátás, zöldövezetek aránya, parkosított terület, térburkolatok.
	Termál- és/vagy hideg kútvízre épült strand-fürdő	ülőmedence, sportmedence, gyermekmedence, élménymedence, egyéb élményszolgáltatások, kölcsönző, beauty szolgáltatások, fitness, sportszolgáltatások, egyéb prevenciók szolgáltatások, étterem, egyéb vendéglátás, zöldövezetek aránya, parkosított terület, térburkolatok.

Vizsgált terület		Vizsgálati szempontok
K Í N Á L A Ő T	T E R M É S E S E S V A G Y - M E S T E R S É G E S V Í Z R E É P Ü L T F Ü R D Ő S Z O L G Á L T A T Á S O K	kijelölt strand, élményszolgáltatások, vízibicikli, strandröplabda, csónakázás, sétahajózás, kölcsonzó, étterem, egyéb vendéglátás, zöldövezetek aránya, parkosított terület, férburkolatok.
		További elvárható szolgáltatások
	Szolgáltatások a fürdő környe- zetében	Szálláshelyek (fajtái, férőhelyek, kihasználtság), Vendéglátóegységek (száma, fajtái).
	Rendezvények	A települése rendezvények fajtái, jellege, hossza (kapcsolódik-e a fürdőhöz), Rendezvények vonzereje (látogatószám, látogató összetétel).
	Fürdővárosi arculat megteremtése	Fürdővárosi arculat kialakítása
	Promóciós tevékenység	Logó Kiadványok Egyéb promóciós eszközök Ajándéktárgyak Tájékoztatás, táblarendszer Vendégszeretet, vendégfo- gadási kultúra
Turiz- mus- mene- dzselő szerve- zet	Fejlesztési doku- mentáció k	Településfejlesztési koncepció, program (ebben a fürdőváros szerepe), Térségi turizmusfejlesztési koncepció, program (ebben a fürdőváros szerepe), Fürdő megvalósíthatósági tanulmánya, üzleti terve, Területrendezési tervek (általános, részletes).

	Konkrét fejlesztések	A település konkrét városfejlesztési lépései, beruházásai, A fürdő beruházásai A fürdő szolgáltatásainak fejlesztése (eszközbeszerzések, programcsomagok, együttműködés a környező vállalkozásokkal), A fürdő környezetének fejlesztései (beruházások, környezetrendezés)
	Monitoring rendszer	Működik-e monitoring (szabályzat, funkciók, szervezet), A fejlesztési elképzelések és a beruházási rendszer összevetése, annak értékelése, Forrásszerzések monitoringja.
	Gazdasági mutatók	Turizmus ágazatban foglalkoztatott aktív keresők száma, Idegenforgalmi adó, Turisztikai hozzájárulás, Idegenforgalmi ráfordítások.
	Környezetvédelem	vízfelhasználás Vízbasis védelem Környező ipar és mezőgazdaság környezetterhelése

5.3. Városfejlesztési és városrendezési szempontrendszer kidolgozása

A szempontrendszer kidolgozásánál a Győr Megyei Jogú Város Városfejlesztési Stratégiájára, illetve az ennek alapján elkészített Városrendezési Programra támaszkodunk. A dokumentumok 1994 őszén készültek el, de a jelenlegi állapotoknak a terepen történő vizsgálata és elemzése nyomán ma is hasonló következtetésekre juthatunk. A városfejlesztési stratégia és program a jövőbeni fejlesztési feladatokat *stratégiai elemek* keretei között rendszerezi. A stratégia, valamint a program természetesen Győr sokrétű elemzését, és a legkülönbözőbb területek feladatait részletezi. Mi azokat a stratégiai elemeket ragadjuk ki ezek közül, amelyek közvetlenül vagy érintőlegesen vonatkoznak a termálprojekt megvalósítására, a helyszín, a létesítmények, funkciók meghatározására. Egyúttal összhangba kívánjuk hozni javaslatainkat a korábban megalkotott helyi koncepciókkal.

A Városfejlesztési Stratégia *(az elemzés alapja a korábbi városfejlesztési stratégia)*

1. stratégiai eleme: **A város támogassa a gazdaság fejlődését és folyamatosan javítsa gazdasági környezetét.**

Ez az elem a Háttér fejezetnél egyértelműen megjelöli Győr lehetőségei között a város idegenforgalmának fejlesztését, ezáltal javítva helyzetét a gazdasági versenyben, ugyanakkor általánosságban a tercier szektor, a szolgáltatások, kereskedelem funkcióinak és infrastruktúrájának fejlesztésére tesz hangsúlyt. A stratégiai elemben a kapcsolódó feladatok között jelenik meg a termálprojekt szükségessége.

2. stratégiai elem: **A város erősítse régiójában központi szerepkörét.**

A Városfejlesztési Stratégián alapuló Városrendezési Program ezen elemében a városszerkezetre és a területfelhasználásra vonatkozó javaslatok egyértelműen kiemelik a **Sziget**, **Püspök-erdő**, **Révfallu**, **Újváros**, **Viziváros** területeket, mint a kívánatos idegenforgalmi fejlesztések lehetséges helyszíneit. A javaslat hangsúlyozza az ingatlanok fejlesztésében rejlő lehetőségeket, a városrészek potenciális töркеvönző képességét gyógyturisztikai beruházások céljából. A gyógyidegenforgalmi ágazatot a helyi és a regionális gazdasági élet perspektívával rendelkező lehetőségként jelöli meg. A fejlesztések során a hangsúlyt a minőségi megújulásnak kell kapnia.

4. stratégiai elem: **A város kezelje kiemelten a városi környezet védelmét.**

A stratégiai elem közlekedésre vonatkozó részében említésre kerül a **Sziget** és **Révfallu** városrészek között kiépítendő jobb közlekedési kapcsolat, amely egy **új közúti híd** építésével oldható meg, kiváltva a jelenlegi gyalogos átkelési lehetőséget is (Vásárhelyi híd). Ez a beruházás részét képezné a termálprojekt helyszínét területileg lehatároló új közlekedési tengelyek kiépítésének, megvalósításának módja hatással lesz tehát a gyógyhely kialakítására is. (Az új közlekedési kapcsolatok – bár jól szolgálnák a gyógyfürdő és a többi létesítmény jobb megközelíthetőségét – elsősorban a belvároson áthaladó forgalom érintő irányokba való elterelésének érdekében szükségesek.) Megjelenik ugyanakkor a kerékpárút-hálózat fejlesztésének szükségessége is, amely fontos eleme lehetne a Szigeti utcahálózat megújításának is.

8. stratégiai elem: **A város gondoskodik a településszerkezet fejlesztéséről és városrehabilitációról.**

A termálprojekt megvalósulása révén jelentős részben ezen stratégiai elem által felvázolt problémák hatékonyan megoldhatók, illetve a városrehabilitáció bizonyos mértékű megvalósítása elsősorban Szigetben, de részben Újvárosban is hozzájárulna a projekt sikeréhez. Itt kerül említésre a sétálóutcás övezetek kiterjesztésének fontossága, valamint a városrehabilitáció konkrét helyszíneinek megnevezése.

Természetesen a Városfejlesztési Stratégia és a Városrendezési Program elkészítése óta eltelt közel egy évtized során újabb elképzelések is napvilágot láttak Győr belső területeinek, az érintett negyedek jövőjének ügyében,

de nem szöges ellentétben a stratégia és a program által felvázolt feladatokkal. A későbbi és aktuális elképzelésekről, feladatokról, kiegészítésekről illetékes helyi szakemberek tudtak felvilágosítást adni.

5.4. A fejlesztés alapkoncepciójának megfogalmazása

Győrött a termálberuházással kapcsolatos egyik legfontosabb elvárás a kezdetektől fogva az, hogy a fejlesztések révén a város, vagy annak legalább egy része (de frekvenciált része) igazi fürdővárossá, úgynevezett **gyógyhellyé** váljon. Fontos, hogy a projekt közvetlenül hasson a város gazdasági, társadalmi életére, azt lehetőleg tovább lendítse, és ehhez szükséges a fejlesztés számára olyan területeket biztosítani, amelyek szervesen kapcsolódnak a város központi területeihez, és onnan jól megközelíthetők. A fürdőberuházással kapcsolatos koncepciók kialakítása során két egymástól ugyan nem távoli, de alapvetően eltérő terület bevonása merült fel:

- A Püspök-erdővel szomszédos, a **Holt-Mosoni-Duna partja** és a „nyárigát” által bezárt zöldterület (az Aranypart II. szabadstranddal szemben).
- A **Sziget** (és részben az Újváros) **városrész** sűrűn lakott és részben ipari jellegű negyede a már meglévő gyógyfürdő szomszédságában.

Mindkét terület a belvároshoz viszonylag közel helyezkedik el, ezért a győri belváros egyfajta kiterjesztését is jelentheti fejlesztésük, ami kívánatos cél lenne ezekben az irányokban (északnyugat, illetve nyugat felé). Sőt, mivel mindkét esetben a belvároshoz képest folyón túli területekről van szó, így a városközpont-jelleg eltolódása fokozott hangsúlyt adhatna a „vizek városa” elnevezésnek.

Mivel mindegyik esetben a meglévő gyógyfürdőtől nem túl távoli fejlesztésről lenne szó, másrészt pedig egyik esetben sem lehetne elkerülni bizonyos létesítmények és szolgáltatások önálló, a gyógyfürdőtől független kiépítését, a termálvíz biztosításához szükséges infrastruktúra kiépítése mind a Holt-Mosoni-Duna menti, mind a Szigeti alternatíva esetében a jelenlegi adottságokat jól kihasználva leegyszerűsíthető.

Adottak a lehetőségek mind a felhasználható ingatlanok mérete, mind jellege, mind pedig tulajdonviszonyai szempontjából a fejlesztés alapvető céljainak megvalósítására, a különböző létesítmények elhelyezésére.

Miután a cél a meglévő gyógyfürdő mellett újabb, a gyógyturizmust kiszolgáló létesítmények létrehozása, a projekt kidolgozása során gondolni kell a **következő funkciók** kialakítására:

- Önálló gyógyvíz-infrastruktúrával rendelkező, magas színvonalú gyógyszálló

- Esetleges újabb gyógyszálló(k) kialakíthatósága
- További szálláshelyek, kisebb volumenű vállalkozások révén
- Kereskedelmi és szolgáltató létesítmények
- Kemping
- Sétálóutca
- Park, vagy sétány (európai fürdőhelyekre jellemző köztéri elemekkel)
- Parkolási lehetőségek

A projekt helyszínének kiválasztásakor a fenti funkciók megvalósíthatóságának vizsgálata során felmerült különbségek jelentősen befolyásolhatják a döntést. A következő táblázatban a két lehetséges helyszín előnyeinek és hátrányainak analizésére tettünk kísérletet a területek vizsgálata alapján.

	Holt-Mosoni-Duna partja		Sziget városrész	
	előnyök	hátrányok	előnyök	hátrányok
ELHELYEZKEDÉS, MEGKÖZELÍTHETŐSÉG	Nyílt, viszonylag egyszerűen tervezhető terület	Relatív távolság a központtól és a gyógyfürdőtől	A gyógyfürdő közelsége; a szomszédos városközpont	Jelentős források szükségessé válnak közlekedési feltárására
Méretbeli adottságok	Nagy kiterjedésű és jól bővíthető ingatlan		Jól behatárolható területek	Esetleges helyszűke
Infrastruktúra		Szinte teljesen hiányzik	Fejlesztendő, de részben meglévő sűrű kiépítettség	Elmaradott, vagy erre a célra nem alkalmas elemek

Városfejlesztési, városrendezési szempontok	Viszonylag rendezetlen külső övezet városiasítása; egyetem közelsége	Zöldterület feláldozása, a térség helyzete stabil, nem kritikus: elpazarolt erőforrások kérdése	Erősen slumosodó városrész felzárkóztatása, iparterületek revitalizációja	Szociális és városrendezési szempontok összehangolása bonyolult lehet, érdekek sérülhetnek
Szociális sok		Viszonylagos elszigeteltség	Lakóhelyhez közeli lehetőségek munkavállalásra, vállalkozásra (pl. fizetővendéglátás)	A jelenlegi szociális viszonyok és a projekt közege közötti disszonancia
Környezeti szempontok	Kellemes, zöldövezeti környezet	A természetes víz és a város értékes zöldterületének közelsége fokozott figyelmet igényel	Leromlott környezet jelentős javítására nyílhat mód	További elhanyagolt zónák maradhatnak a nívós gyógyhely szomszédságában
Tulajdonviszonyok	Egyszerűek, egységes		Nagy egységek is rendelkezésre állnak	Az elaprózottság akadályt jelenthet

A Holt-Mosoni-Duna és a Püspök-erdő közötti terület fejlesztése a lehetséges külföldi befektetők számára jól kezelhető, egybefüggő és arculatában egységes vadonatúj városrészként jelenthetne vonzó lehetőséget. Városfejlesztési szempontból a termálprojekt idehelyezése azonban nem old meg semmilyen égető problémát. A Sziget városrész rehabilitációjának szükségessége vitathatatlan, és egy ilyen volumenű beruházással való összehangolása a rehabilitáción és a részben elhagyott gyártelepek revitalizációján nyomot lendíthet.

Helyi szakemberek véleményével egybehangzóan – a másik terület későbbi bevonásának lehetőségét fenntartva – a projekt helyszínéül a Sziget városrésznek a gyógyfürdővel szomszédos részét javasoljuk. A fejlesztés legfontosabb létesítményei egybefüggő területen épülhetnek meg: a **Bercsényi**

ligetben, a volt **növényolajgyár** (Cereol) területén, a gyógyfürdővel szomszédos ingatlanokon, valamint az ezeket körülvevő és összekötő utcákban. A területet körülhatároló utcák: délről a *Bercsényi liget*, nyugatról az *Ecet* utca és az *Akác* utca, északról a *Lakatos* utca és a *Stromfeld* utca, keletről pedig a gyógyfürdő és a strandfürdő ingatlanja.

Amennyiben a fejlesztés megvalósulását követően további bővítések válnak indokolttá, úgy a fent megjelölt területtel északról szomszédos gyárterület (Győri Kecs), fokozottabb befektetői érdeklődés esetén pedig a már részben megismert Holt-Mosoni-Duna mentén elhelyezkedő beépítetlen terület is rendelkezésre állhat.

Az ajánlott helyszín kiválasztásával összhangban van Győr Megyei Jogú Város Közgyűlésének az a döntése, amely a gyógyfürdő felújításával kapcsolatosan az ajánlott helyszínnel nagyjából megegyező területet gyógyhellyé való esetleges fejlesztésre kijelölte. Ugyanakkor párhuzamos elképzelések léteznek a Sziget és az Újváros városrészek közlekedési hálózatának, lakásállományának és közterületeinek korszerűsítésére, amelyekkel a termálprojekt jól összhangba hozható és azokat segíthetné is. Ezek közül elsődlegesen fontos, hogy részben a városrész jobb megközelíthetősége, részben a belvárosi és a szigeti szűk átteresztőképességű utcahálózat tehermentesítése érdekében új közúti hídnak a Mosoni-Duna fölött való megépítésével együtt új közlekedési tengelyek kiépítését határozta el a város. Ez a leendő észak-déli tengely (nagyjából az Akác u. vonalával esne egybe) és keletnyugati tengely (a Stromfeld és Lakatos utcák helyén) részben a projekt helyszínének határait is képeznék.

A következőkben tekintsük át, hogy az így kialakításra javasolt területeken hol kaphatnak helyet a fejlesztési elképzelések során kiemelten fontos létesítmények.

A projekt talán legfontosabb eleme egy legalább négy csillagos *gyógyszálló* felépítése kell hogy legyen, amely önálló balneológiai szolgáltatásokat képes nyújtani, és ezért saját gyógyászati, fürdő- és wellness-infrastruktúrával rendelkezik. Erre a célra egy viszonylag nagyobb kiterjedésű ingatlan jöhet szóba: a **Cereol** volt növényolajgyára. A jelenlegi állapotokat figyelembe véve mindenképpen szükséges a jellegzetes, kisvárosias utcakép, a zárt beépítésű szomszédos utcák hangulatának „követése”, ezért egy túlzottan kiemelkedő, magas épületet is tartalmazó létesítmény megépítését nem javasoljuk. Mivel a gyártelep több tömbre kiterjed, megfelelő tervezéssel és jó helykihasználással még erősíthetné is a településrész hagyományos jellegét.

További *gyógyszállók* később hasonló módon kiválthatnák a **Győri Kecs** gyártelepét is, ez a jelenlegi javaslatban nem tartozik közvetlenül a fejlesztés

terülő gyógyhely területéhez. Amennyiben további érdeklődést vált ki a termálprojekt sikere, úgy a **Holt-Mosoni-Duna** és a „nyárigát” közötti zöldterület bevonása is megfontolandó.

Kisebbségi volumenű és kevésbé magas színvonalú *szálláshelyeket* kínáló létesítményt, vagy létesítményeket lehetne kialakítani a **gyógyfürdő** szomszédosságában található ingatlanok szanálása révén, és részben a jelenlegi **parkoló helyén**, amennyiben az utóbbi funkció új és jobb megoldásra lel. A terület hasznosítását indokolja a gyógyfürdőhöz való közelsége, hiszen ezek a kisebb tőkeigényű beruházások szükségszerűen nélkülöznek az önálló gyógyvizes és wellness infrastruktúrát. A megvalósuló létesítményt szükséges lenne egy fedett vagy zárt gyalogos felüljáróval a gyógy- és strandfürdőhöz, illetve a kórház szomszédos balneológiai osztályához kapcsolni, hiszen az itt elhelyezett vendégek gyógykezeléséről ezek az objektumok tudnak csak gondoskodni.

Mindenképpen szükség van egy *kemping* kialakítására, amelynek helyigénye nagyobb kiterjedése miatt fokozott, és elhelyezésére több alternatíva is kínálkozik a Sziget városrész sűrű beépítettsége ellenére. A későbbiekben felvázolandó sétány kialakításával a gyógyhely területéhez kapcsolható a **Bercsényi liget kiszélesedő északnyugati része**, amely jelenleg egy meglehetősen rendezetlen és gazos nyílt térség a Sziget és az Újváros között. Itt egy nagyjából szabályos négyszöget lehatárolva a Bercsényi Szakközépiskola szomszédosságában, megfelelő méretű kemping kialakítására nyílik mód, megfelelő környezetben (a kisvárosias zárt beépítésű utcahálózat és a nyugatabbra található kertek családai házak övezete között), a gyógyhely többi objektumának közelében. Alternatívaként szóba jöhet a Holt-Mosoni-Duna partján található terület, előnye a még nagyobb kiterjedés, hátránya a relatív elszigeteltség a többi objektumtól.

A szinte a gyógyfürdőtől és a belváros kapcsolódási pontjától kiinduló hossz- és ívelt elnyúló **Bercsényi liget**, amely elválasztja egymástól a Sziget és az Újváros utcáit, fokozatosan kiszélesedő, ám jelenleg elhanyagolt zöldterület, amely ideális lehetőséget kínál egy igazi fürdővárosi sétány kialakítására. Ezen túlmenően jótékonyan hathat az erősen leromlott állagú Újvárosi ingatlanok megújulására, és az itt élők körülményeit is előnyösen befolyásolhatja. A sétány azon túl, hogy elválasztja, megfelelően össze is kötheti az Újvárost a Szigetben kiépülő gyógyhellyel.

Az egy utcasarokkal északabbra párhuzamosan futó **Knezich utca** és annak mindenképpen szükséges **meghosszabbítása a Cereol területén** jó lehetőség olyan *sétálóutca* kialakítására, ahol *kereskedelmi*, *vendéglátó* és *szolgáltató* funkciók összpontosulhatnak, elsősorban kis- és középvállalkozások bevonásával. Ez az utca jelenleg is részben el van zárva az autóforgalom

elől, utcaképe egységes, sfilusosnak mondható, természetesen épületei felújításra szorulnak.

A *parkolóhelyek* iránt megnövekedő igényt részben az új létesítmények (gyógyszálló) saját parkolóival, részben a Mosoni-Duna új hídjának **közelében** lenne célszerű elhelyezni, de erre a célra szóba jöhetne egy a Simor János püspök tere és a Bercsényi liget fürdőhöz közel eső rész alatt kiépítendő **mélygarázs**, vagy a **Győri Kecs** ingatlanának részbeni hasznosítása.

A Sziget városrész jelenlegi és hagyományos főtere, a Simor János püspök tere képezhetné a kialakítandó gyógyhely egyik gyújtópontját, ahol megtartva a jelenlegi beépítés által nyújtott sajátos hangulatot, olyan közterületet vonhat be a város a projektbe, amely ideális elhelyezést kínálhat vendéglők, éttermek sora számára. Ezek utcára nyíló kerthelyiségekkel, a tér családi arányú épületeivel együtt jelentősen hozzájárulhatnak a fürdővárosi miliő megteremtéséhez.

További jó lehetőség elsősorban kisvállalkozók bevonására a Bercsényi liget azon szakaszának pavilonszerű beépítése lehet, amely a leendő sétány végétől (Hársfa u. – Városház köz vonalától) az Úszató utca magasságáig foglalja el a Sziget és Újváros közti területet. Így a jelenlegi Bercsényi liget egymásba kapcsolódó, láncszerűen felsorakozó létesítményei (kemping, piactér-pavilonsor, fürdővárosi sétány) délről félkörbe foglalná a projekt központi elemeit (gyógyszálló, sétálóutca, főtér, kisebb szálláshelyek, gyógy- és strandfürdő, kórházi intézmények), és kiindulópontja ideálisan kapcsolódna a Rát Mátyás téren a belvárosba vezető Rába kettős hídhoz, valamint a már jelenleg is üzemelő központi gyógyfürdő-létesítményekhez.

5.5. Létesítményterv: a tervezett területek és építmények funkciójának kidolgozása

5.5.1. Gyógyszálló

Magas színvonalú szálláshelyek biztosítása

A szálloda szobáinak kialakításánál figyelembe kell venni, hogy ez a hotel a város legmagasabb színvonalú ilyen jellegű létesítménye lesz. A szobák felszereltsége, a kivitelezés minősége magas színvonalon kell, hogy álljon. Mind a lakoszoba, mind a fürdőszoba tartalmazza a legkorszerűbb elektromos berendezéseket a vendég kényelme érdekében (modern audiovizuális eszközök, Internet-hozzáférés, a fürdőszobába bevezetett gyógyvíz, stb.)

Mindenképpen szükség van néhány exkluzív színvonalú lakosztály kialakítására.

Étterem

Meg kell teremteni a feltételeit, hogy a gyógyszálló étterme nemzetközi konyhával és magas színvonalú gasztronómiai kínálattal működjön, ugyanakkor a magyar konyha sajátosságait is el lehessen készíteni. Emellett rendkívül fontos, hogy figyelembe kell venni az egészségügyi és rekreációs célből idelátogatók speciális igényeit, azaz a korszerű diététika alapelvei szerint kialakított étrend magas minőségi színvonalon legyen elkészíthető. A gasztronómiai kínálatnak feltétlenül ki kell egészülnie hazai és külföldi nemes borok kínálatával, ezért külön borpince kialakítása nélkülözhetetlen.

Szórakozási lehetőségek

Az étterem és a borpince mellett az öt csillagos színvonalnak megfelelő kávéház (mesterfokú cukrászati kínálattal), bár (akár több is), könyv- és médiatár, biliárszalón, nívós söröző, táncterem, illetve rendezvények magas színvonalú lebonyolítására alkalmas terem. Ezen kívül klubszobák és tárgyalók kialakítása is célszerű.

Gyógyászati-balneológiai kezelések

A gyógyszállót természetesen önálló, a győri gyógyvízre támaszkodó, megfelelő orvosi háttérrel és műszerezettséggel működő terápiás kezelésekre is alkalmazni kell tenni. Emellett a mai kor gyógyhelyein egyre szélesebb körben alkalmazott alternatív gyógymódoknak, és a természetgyógyászat orvosiilag elfogadott módszereinek is teret lehet adni, amelyek feltételeit meg kell teremteni (aromaterápia, akupunktúra, akupresszúra, stb.)

Rekreációs és wellness-szolgáltatások, sportlehetőségek

A gyógyszállóhoz saját úszómedence, szauna, gőzfürdő, masszázs- és fitnessszalón, szépségszalón, tornaterem kell, hogy tartozzon. Sportpályák létesítésére részben a gyógyszálló ingatlanján is adott a lehetőség (pl. bowling- vagy tekepálya, tenispálya). Nagyobb a helyigénye egy versenyek lebonyolítására is alkalmas golfpályának, amelyre szintén szükség lenne, ezt azonban a projekt helyszínén nem lehet kiépíteni. Győr nyugati, vagy északnyugati határában lenne célszerű másik fejlesztés keretében megvalósítani.

A felsorolt szolgáltatások személyi feltételeire és a megfelelő munkakörülményekre is gondolni kell a tervezés során (irodák, pihenőhelyek, mellékhelyiségek).

Konferenciatermek

Egy modern szálloda megkerülhetetlen elemei az üzleti, tudományos tanácskozásokot, egyéb rendezvényeket kiszolgáló konferenciaterem és szemináriumterem.

Parkolóhelyek

Célszerű lenne mélygarázs építése, hiszen a felszíni, egy síkban kiépített parkoló helyigénye a projekt helyszínének helykínálatához képest túlzott, nagyban ronthatná a környék összképét, sétálóövezet-jellegét. Emellett egy bő séges kapacitású és jó árpolitikával üzemeltetett parkolóház az egész gyógyhely parkolóhely-kérdésének megoldásához is hozzájárulna.

5.5.2. Kiseb b kapacitású és szűkebb szolgáltatási körrel rendelkező szállás-helyek

A Híd utca, Országút utca és a gyógyfürdő által határolt ingatlanon kialakítható hotel jól felszerelt szobákkal, illetve apartmanokkal másik vendégkört célozhatna meg. Felszereltsége, szolgáltatásainak sokszínűsége természetesen lényegesen elmaradna a Cereol-ingatlanon megvalósuló gyógyszállótól. Ennek három fő oka van:

Ezen szállodafejlesztés a gyógyfürdő közvetlen közelében valósulhat meg, élvezve annak szolgáltatásait. Ezekkel azonban zárt, folyosószerű összeköttetést kell létrehozni a szálloda, vagy apartman-szálló vendégei számára.

A hotel nem gyógyszálló lenne, kisebb tőkebefektetéssel jöhetne létre, szolgáltatásainak színvonala ezt kell, hogy tükrözze.

Hely hiányában sem lenne indokolt túlzott fejlesztéseket eszközölni a szolgáltatások bővítése érdekében; kis- és középvállalkozási formában működő létesítményekre a Sziget városrészben mindenképpen szükség lesz, amelyek hatékonyan elégíthetik ki a vendégek igényeit (szórakozás, sport, rekreáció, stb.).

5.5.3. Kemping

A vendégek elhelyezése

A kemping területén a vendégek elhelyezéséről szokásosan háromféle módon lehet gondoskodni. Egyrészt megfelelő méretű füves, árnyas terület álljon rendelkezésre sátrak elhelyezésére, másrészt elegendően tágas parkolóhelyre van szükség a lakókocsival érkezők számára. Itt a megfelelő infrastruktúra kiépítéséről is gondoskodni kell (villany, víz, szennyvíz). Harmadrészt magasabb komfortot biztosító faházak kialakítása is célszerű. A vendégek – elsősorban a sátrakat használók – számára biztosítani kell a befoga-

dóképességhez méretezett és messzemenően kultúrált tisztálkodási lehetőségeket, amelyek jól megközelíthető helyeken létesüljenek.

Étkezési, főzési lehetőségek

A kempingben vagy annak közvetlen közelében is létesüljön önálló melegkonyhával rendelkező étterem. A legcélszerűbb egy önkiszolgáló étterem lenne. Ezen kívül önálló főzési lehetőség is rendelkezésre állhat egy jól ellenőrizhető konyha révén. A sátras területek szomszédságában – a rendelkezések szigorú betartása mellett – szabadtéri sütésre és főzésre is alkalmas helyet lehetne biztosítani (grill, tábortűz, stb.) A kempingben vagy közvetlen szomszédságában célszerű lenne az alapvető élelmiszerek mellett az idegenforgalom speciális igényeit is legalább részben kiszolgálni képes üzlet (vagy üzletek) létesítése.

Szórakozás, pihenés, sport, játék

A kemping területén játszótér és legalább egy, elsősorban játék céljaira alkalmas medence építése kívánatos lenne. A rossz idő esetére szükség van játszóház, olvasóterem vagy akár könyvtár üzemeltetésére is, de ezeket a funkciókat egy a közelben magánvállalkozás keretében (de akár önkormányzati részvétellel) működő úgynevezett üdülőhelyi klub is átveheti. Részben a gyógyhely egyéb területein (gyógyszálló, strandfürdő, magánszolgáltatások), részben a város közeli peremterületein (Újváros, Pinnyéd) meglévő vagy később kiépíthető lehetőségek szolgálhatják a vendégek sportolási igényeit (lovaglás, evezés, kerékpározás, tenisz, fallabda, golf, strandröplabda, foci, stb.)

Különös figyelemmel kell lenni a gyermekekkel idelátogató vendégek igényeire, ennek érdekében a kempingben is célszerű lenne szakképzett személyzet foglalkoztatása.

5.5.4. Kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó funkciók a gyógyhely nagy egységein kívül

A kis- és középvállalkozások jó terepe lehet azoknak a kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó funkcióknak, amelyek a viszonylag nagy területen megvalósuló tőkeigényesebb létesítményeket egészítik ki. Természetüknél fogva ezen funkciók arányát, megvalósulásuk ütemét nehéz konkrét tervekben rögzíteni, életképességük szempontjából is a piac rövidtávú változásai a döntőek. A projekt környezetében viszont néhány kikötést meg lehet tenni:

a kemping közelébe kevésbé magas árfekvésű üzletek (büfék, fagyfaltozó, virágbolt, stb.) övezete kerülhet, amelyeknek a jelenlegi piactéren kiépítendő pavilonok megfelelő helyet adhatnának

a Knezich utca sétálóutcává történő kiépítése, és a gyógyszálló felé történő meghosszabbítása nyomán kialakítható üzlethelyiségek a magasabb igényeket is kielégíthetik (ajándéktárgyak, antikvárium, hungarikumokat bemutató és értékesítő üzlet, borház, kávéház, cukrászda, stb.).

a Simor János püspök terén összpontosulhatna a Sziget városrész étterem- és söröző-jellegű vendéglátó funkciója (nem kizárólagosan). Teraszok, kerthelyiségek, utcára kihelyezett asztalok adhatják meg e tér jellegét.

a többi szolgáltatás helyszínél az említett utcák és terek körül elhelyezkedő többi utca jöhet szóba (fitness-szalonok, szépségszalonok, fogászati rendelő, optikai és egyéb szaküzletek, fodrászüzletek, szoláriumok, utazási irodák, bankok, egészségügyi intézmények, gyógyszertár, stb.) Ugyanitt adottak lehetnek a panzió-szintű vendéglátás és a fizetővendéglátás feltételei.

5.5.5. Közterületek, parkok, sétányok, parkolók

Sétány a jelenlegi Bercsényi liget első szakaszán

Itt a színvonalas parkosításon, járdaburkolaton és az ide illő utcai bútorokon kívül olyan köztéri elemek kerülhetnek, amelyek azon túlmenően, hogy emelik a közterület nagyvárosias színvonalát, igazi szimbólumává válhatnak a Szigeti gyógyhelynek, sőt akár a városnak is. Ilyen lehet egy (vagy akár több) jól kiválasztott köztéri szobor, egy impozáns szökőkút, köztéri óra, vagy zenepavilon. Az európai fürdőhelyeken látható jellegzetes ivócsarnokok mintájára, azok stílusvilágát idézve építhető meg itt olyan a vendégeket információval ellátó létesítmény, amely a gyógyhely szellemiségének központjaként is funkcionálhat. Lehet ez turinform-iroda, de akár galéria, vagy koncertterem is.

Jelenleg még megtalálható itt egy elhagyott iparvágány (vakvágány), amelynek összeköttetése a győri főpályaudvarral ma már megszűnt. Ez az ipari emlék nagy valószínűség szerint a termálprojekt kiterjesztése nélkül is felszámolásra kerülne. Talán megfontolandó ötlet lehet – amennyiben műszakilag kivitelezhető –, hogy egyfajta muzeális villamossal újra meg lehetne teremteni a Sziget városrész és Győr közlekedési gócpontja (főpályaudvar, buszpályaudvar) közötti összeköttetést – ezúttal a személyforgalom számára. Ebben az esetben a vágányok által metszett leendő piactér és kemping tervezésénél azok elhelyezkedését figyelembe kell venni.

Mélygarázs a Simor János püspök tér, és/vagy a Sétány alatt

A leendő gyógyszállót csak úgy szabad megépíteni, hogy az a környező városrész számára semmilyen plusz parkolási problémát ne okozzon, tehát saját parkolóház, vagy mélygarázs építésével együtt. A további gépjárművek egy részét a Bercsényi liget végén létesítendő kemping parkolójában, a

Vásárhelyi híd helyén építendő új közúti híd hídfőjénél, a gyógyfürdő jelenlegi parkolójában, illetve újonnan megépülő föld alatti parkolókban lehetne elhelyezni. A Győri Kecs Ingatlanának esetleges későbbi bevonásával további lehetőségek is megnyílnak, de első körben két helyszín szolgálhat mélygarázs építésére:

a Simor János püspök tere alatt

a Bercsényi liget elején kialakítandó sétány alatt

Amennyiben a Sziget és az Újváros városrészek rehabilitációja kiteljesedik, és intézményi, munkahelyi, és lakócélu épületek kerülnek felújításra és megépítésre, a fokozódó parkolási igény jelentkezése esetén is jó szolgálatot tehetnek ezek az objektumok

5.6. Előzetes méretezések, költségbecslés

Gyógyszálló és létesítményei

Terület: kb. 1.5 ha

Befogadóképesség: 150-180 fő

Összköltség: kb. 3md Ft

Hotel vagy apartman-szálló

Terület: kb. 0.7 ha

Befogadóképesség: kb. 80-100 fő

Összköltség: kb. 400 millió Ft

Kemping

Terület: kb. 1,5 ha

Befogadóképesség: kb. 800 fő

Összköltség: kb. 50-100 millió Ft

Sétány és egyéb közterületek, parkolók

Összköltség: kb. 3md Ft

Mélygarázsok

Befogadóképesség: 2x100 szgk

Összköltség: kb. 700 millió Ft

Összesen: kb. 7,2 mrd Ft.

A szállástípusokat vizsgálva a legnagyobb forgalmat a három- és az egycsillagos szállodák bonyolították le. Jelentős vendégszámot fogadtak a panziók, a négycsillagos szállodák és a turistaszállók is. A vendégéjszakák száma alapján a forgalom csak a kisebb látogatottságú szálláshelyeken: a kétcsillagos szállodákban, az üdülőházakban, valamint a kempingekben esett vissza. Az egycsillagos szállodákban kimagasló volt az átlagos tartózkodási idő (13,5 éjszaka), itt kevesebb vendég hosszabb időt töltött el.

Győrben 2003. július 31-én 4 516 férőhelyet, az elmúlt évben összesen 39 780 kiadható kereskedelmi szállás-férőhelyszámot tartottak nyilván. A kiadható szobák száma 14,6 ezer, az ágyaké 35,8 ezer volt. A szálláshelyek a férőhelyek 21,0, a szobák 32,9, s az ágyak 23,4%-os kapacitáskihasználtságával működtek.

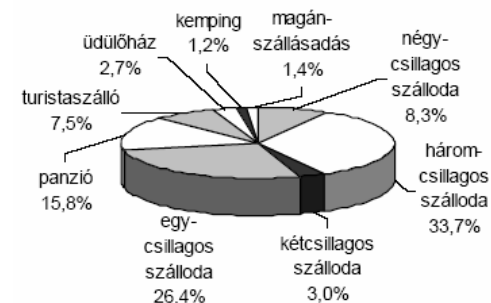
A magán-szálláshelyeken mindössze 525 vendéget és 3 616 vendégéjszakát regisztráltak. A vendégforgalom mintegy 95%-át a belföldi tette ki, azonban mind a külföldi, mind a belföldi vendégkör jelentősen visszaesett a 2002. évhez mérten. A fizetővendéglátásban átlagosan 6,9 éjszaka volt a tartózkodási idő, a külföldiek pedig ennél is több éjszakára igényeltek szállást.

A Győr kereskedelmi szálláshelyeit 2003-ban jellemző számottevő forgalomnövekedés 2004. I. félévében is folytatódott: 15,7%-kal több vendég 11,3%-kal több éjszakára szállt meg mint az elmúlt év első hat hónapjában. A vendégéjszakák száma alapján az előző évhez hasonlóan mindkét irányú vendégforgalom erősödött.

Győr belföldi és külföldi vendégforgalmának főbb jellemzői szállástípusonként, 2003

Szállástípus	Vendégek				Vendégéjszakák				Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	
	száma		előző év = 100,0		száma		előző év = 100,0		belföldi	külföldi
	belföldi	külföldi	belföldi	külföldi	belföldi	külföldi	belföldi	külföldi		
Szálloda	21 221	46 023	86,5	112,1	89 922	90 994	114,4	121,0	4,2	2,0
Ebből:										
****	3 648	7 787	312,6	200,7	5 405	15 564	288,6	193,2	1,5	2,0
***	12 856	35 904	92,1	108,9	22 212	63 290	92,2	109,8	1,7	1,8
**	1 207	884	27,4	24,8	2 592	5 041	12,6	71,0	2,1	5,7
*	3 510	1 448	70,2	224,1	59 713	7 099	186,3	295,9	17,0	4,9
Panzió	9 717	6 442	128,3	82,2	21 791	18 334	123,0	79,0	2,2	2,8
Turistaszálló	5 531	574	112,5	197,3	16 367	2 573	116,4	306,7	3,0	4,5
Üdülőház	1 085	656	57,1	94,9	3 185	3 675	56,3	183,8	2,9	5,6
Kemping	76	1 493	51,0	49,6	160	2 805	66,4	53,0	2,1	1,9
<i>Kereskedelmi szálláshelyek összesen</i>	<i>37 630</i>	<i>55 188</i>	<i>96,3</i>	<i>104,4</i>	<i>131 425</i>	<i>118 381</i>	<i>113,0</i>	<i>111,1</i>	<i>3,5</i>	<i>2,1</i>
<i>Magán-szállásadás összesen</i>	<i>501</i>	<i>24</i>	<i>71,3</i>	<i>29,6</i>	<i>3 412</i>	<i>204</i>	<i>62,6</i>	<i>40,3</i>	<i>6,8</i>	<i>8,5</i>
<i>Összesen</i>	<i>38 131</i>	<i>55 212</i>	<i>95,9</i>	<i>104,2</i>	<i>134 837</i>	<i>118 585</i>	<i>110,8</i>	<i>110,8</i>	<i>3,5</i>	<i>2,1</i>

A vendégéjszakák megoszlása szállástípusok szerint Győrött, 2003

Felhasznált szakirodalom:

- [1] Pannonremark Kft.: A győri termálfürdő háttérterületének fejlesztését megalapozó megvalósíthatósági tanulmány, 2004.
- [2] Vass Anikó: Győr és Sopron városok idegenforgalma GYMS Megye Statisztikai Tájékoztató 2004/2